

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

ईपेपर हेर्न

वर्ष २३, अंक २८६ । पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

चिया उद्योगमा ३० लाख

बढी अस्थायी कामदार

पाउँदैनन् न्यूनतम ज्याला

दिवाकर अधिकारी / मध्यान्ह
काठमाडौं, २५ असोज

नेपालमा १८ बढी परिवार चिया खेतीमा छन्। व्यावसायिक चिया खेती गर्नेमध्ये ८२ दशमलव ३ प्रतिशत एक हेक्टरभन्दा कम क्षेत्रफलमा खेती गरेका छन्, १६ दशमलव ५ प्रतिशतले एकदेखि १० हेक्टर, शून्य दशमलव ४ प्रतिशतले १० देखि २० हेक्टर र शून्य दशमलव ८ प्रतिशतले २० हेक्टरभन्दा बढी क्षेत्रफलमा चिया खेती गर्छन्।

राष्ट्रिय समावेशी आयोगले चिया श्रमिकको सम्बन्धमा अनुगमन गरेर प्रतिवेदन तयार पारेको छ। जसमा यी विवरण समावेश छन्।

प्रतिवेदनअनुसार चिया खेती गर्नेमध्ये ९८ दशमलव ८ प्रतिशतले व्यक्तिगत रूपमा र १ दशमलव २ प्रतिशतले संस्थागत रूपमा चिया खेती गर्दै आएका छन्। चिया खेतीमा रोजगारीको संख्या हेर्दा सञ्चालक/परिवारको सदस्य १८ हजार १ सय ८० जना, तलब ज्याला लिने स्थायी कामदार ३ हजार २ सय ४४ जना र अस्थायी कामदार ३० लाख ९५ हजार २ सय ८४ व्यक्ति रहेका छन्।

राष्ट्रिय समावेशी आयोगले चिया श्रमिकको अवस्थाबारे गरेको अनुगमन प्रतिवेदनले यस्तो

एकातिर श्रमिकका लागि बसोबासको व्यवस्था खराब छ। शिशु स्याहार केन्द्र छैन। चिया बगानमा विषादी प्रयोग गर्दा मापदण्ड पालना गरिंदैन। अर्कोतिर श्रमिकले न्यूनतम ज्याला पनि पाउँदैनन्।

तथ्यांक प्रस्तुत गरेको हो। आयोगका सदस्य हरिदत्त जोशी र आयोगका उपसचिव पुष्कर भट्टराईले प्रस्तुत गरेको अनुगमन प्रतिवेदन श्रम ऐन, २०७४ ले गरेको व्यवस्थामा चिया श्रमिकका लागि विशेष व्यवस्थासमेत गरेको छ। ऐनले गरेका व्यवस्थाहरू चिया बगानमा पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन।

‘चिया श्रमिकलाई शनिवार बिदा दिने तर ज्याला नदिने गरिएको भन्ने अनुगमनमा देखिएकाले कानून कार्यान्वयन र अनुगमन व्यवस्थासमेत प्रभावकारी हुन नसकेको देखिन्छ,’ प्रतिवेदनमा

औल्याएको छ। श्रमिकहरूलाई साताको एक दिन बिदा दिने र सो अवधिमा पारिश्रमिक कट्टा नगर्ने अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता र श्रम ऐन, २०७४ को व्यवस्था छ।

नेपालमा उद्योगको विकासका लागि औद्योगिक व्यवसाय ऐन तथा श्रमिकको हक हित संरक्षणका लागि ट्रेड युनियन ऐनको व्यवस्था गरिएको छ, भन्ने दुवैको हितलाई समेटेर श्रम ऐन कार्यान्वयनमा छ। ‘श्रम ऐनले सुनिश्चित गरेको न्यूनतम सेवासुविधा दिन रोजगार दाता तयार भएको देखिंदैन’ प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

>>> पृष्ठ २ मा

कांग्रेस राजनीति

महाधिवेशनको पापड बेल्टै नेताहरू

जीवन शर्मा / मध्यान्ह
काठमाडौं, २५ असोज

१४औं महाधिवेशनको चारवर्षे कार्यकाल सकिन लाग्दासमेत देशको पुरानो लोकतान्त्रिक दल नेपाली कांग्रेसले आफ्नो नियमित महाधिवेशनका लागि पापड बेल्टपुरेको छ। मंसिर मसान्तमा कार्यकाल समाप्त हुने वर्तमान केन्द्रीय समितिको बैठक आज (२८ असोज) बाट बस्दै छ। उक्त बैठकले पार्टी आन्तरिक जीवनसहित पछिल्लो देशको राजनीतिक उथलपुथल र २९ फागुनका लागि सरकारले घोषणा गरेको प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनको विषय छलफल गर्नेछ।

केन्द्रीय समिति बैठकको पूर्वसन्ध्यामा पदाधिकारी र पूर्वपदाधिकारी र कार्यसम्पादन समितिको बैठकले भएको थियो। सो छलफल जेनजी आन्दोलनको रापले खुईलिएको कांग्रेसलाई जनतामाफ्नै जान नयाँ अनुहार र नयाँ सोचका साथ अघि बढ्नुपर्ने विषयले

प्राथमिकता पाएको थियो। तर पार्टीको नियमित महाधिवेशनका सन्दर्भमा समेत पार्टीभित्र धुवीकरण देखिएको छ।

डा. शेखर कोइरालाले आजभन्दा दुई वर्षअघिबाटै समयमा महाधिवेशन गर्ने जग तयार गर्न पार्टी नेतृत्व र पदाधिकारीको ध्यानाकर्षण गर्दै आएका थिए। उनले अहिले पनि नियमित महाधिवेशनलाई नै प्राथमिकता दिएका छन्। तर नियमित महाधिवेशन यो वा त्यो बहानामा टार्ने अवस्था आए विशेष महाधिवेशनका लागि ५० प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिले गरेको हस्ताक्षर बुझाएर अघि बढ्ने तयारी यस समूहको नेताहरूले बताएका छन्। कतिपयले हस्ताक्षर गरेर महामन्त्रीलाई नबुझाई बोकेर बसेका छन्। संस्थापनइतर समूहका नेता कोइराला पक्षले विशेष महाधिवेशन प्राथमिकता दिन नहुने बताएका छन्। विशेष महाधिवेशनका नाममा फेरि पनि यही कार्यसमितिका

डा शशांक कोइराला
पूर्वमहामन्त्री

डा प्रकाशशरण महत
प्रवक्ता

प्रतिमा गौतम
केन्द्रीय सदस्य

मुकुन्दराज शाही
नेता

केन्द्रीय समिति विघटन गरेर एक जनालाई कार्यवाहक दिनुपर्छ। कार्यवाहक तोकेपछि उत्रेले महाधिवेशनको मिति तय गर्छन्। यस्तोमा मंसिरभित्र नियमित महाधिवेशन गर्न सकिन्छ

कांग्रेसको नियमित महाधिवेशन विधिसम्मत ढंगले सबैको प्रतिनिधित्व हुनेगरी छिटोभन्दा छिटो गर्नुपर्ने भन्ने अधिकार नेताहरूको मत रहेको छ

नियमित महाधिवेशन नै गर्ने हो। यदि नियमित हुन सकेन भने अवस्था नरहेको स्पष्टमा देशभरका महाधिवेशन प्रतिनिधिले हस्ताक्षर गरेर विशेष महाधिवेशन बोलाउन तयारी छ

विशेष महाधिवेशनमा पुरानै महाधिवेशन प्रतिनिधिले केन्द्रीय नेतृत्व मात्रै छाड्ने हुँदा संरचनागत सुधार हुँदैन। पार्टी रूपान्तरणका लागि सल्लाहमा नियमित महाधिवेशन नै हुनुपर्छ

सभापति, पदाधिकारीले आफ्नो म्याद थप गर्न खोजेको भन्दै कांग्रेसको नियमित महाधिवेशन मंसिरमै गर्न सकिने केन्द्रीय

सदस्य डा. गोविन्दराज पोखरेलको भनाइ छ। ‘यस्तो परिस्थितिमा छोटो समयमै नियमित महाधिवेशनको तयारी गर्न

>>> पृष्ठ २ मा

कांग्रेस रूपान्तरण गर्न नियमित महाधिवेशन

नयाँ परिस्थितिअनुसार हाक्का नीति, कार्यक्रम, नेतृत्व, कार्यशैली सबै बदल्नुपर्नेछ। महाधिवेशनले मात्र रूपान्तरण हुन्छ। पार्टीमा विवादलाई कम गर्दै गुट उपगुटलाई नेटेर १८ देखि ८० वर्षका मान्छेको पार्टी कांग्रेस हो भन्ने बनाउनुपर्छ।

डा. गोविन्दराज पोखरेल
केन्द्रीय सदस्य, नेपाली कांग्रेस

विस्तृत अन्तर्वार्ता
पृष्ठ ५ मा...

वैदेशिक रोजगार विद्योष

एनआरएनएका घटकहरू एकतातर्फ

मध्यान्ह
काठमाडौं, २५ असोज

आफ्नो एजेन्डाहरूमा वैदेशिक रोजगार र श्रमिकका हक अधिकारलाई पनि प्राथमिकतामा राख्दै आएको गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)का केही घटकहरूबीच एकता हुने प्रक्रिया अघि बढेको छ। संघको स्थापना दिवसका अवसरमा शनिवार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा संस्थापन पक्षका अध्यक्ष डा. बन्दी केसीले गत महाधिवेशनका दुई प्रतिस्पर्धी महेश श्रेष्ठ र आरके शर्माबीच भएको छलफल सकारात्मक रहेको उल्लेख गर्दै दुई दिनभित्र एकता घोषणा हुने दावी गरे।

केसीले संघको वर्तमान कार्यसमितिको अवधि थप ६ महिना रहने बताउँदै उक्त अवधिभित्र पूर्ण एकता र नयाँ महाधिवेशन सम्पन्न हुने विश्वास व्यक्त गरे। ‘नेपालीका लागि नेपाली’ भन्ने मूल मन्त्रका साथ सन् २००३ मा

सुरु गरिएको गैरआवासीय नेपाली अभियान शनिवारबाट २२ वर्ष पूरा भएको छ। संघले विभिन्न मुलुकमा छरिएका नेपालीहरूले आज ज

गरेको ज्ञान, सीप, प्रविधि र पुँजीलाई मातृभूमिको सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा उपयोग गर्ने उद्देश्य बोहोल्याएको छ।

>>> पृष्ठ २ मा

केही एनआरएनएका गलत धन्दा

काठमाडौं / मस- गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)ले वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीहरूको सुरक्षा र हितका लागि संघ प्रभावकारी भएको दावी गरिरहँदा वैदेशिक रोजगारमा रहेका कामदारहरूले भने फरक प्रतिक्रिया दिएका छन्।

उनीहरूले श्रम गन्तव्य मुलुकमा टाभल्स एजेन्सी सञ्चालन गरेका केही गैरआवासीय नेपालीहरूले हवाई टिकट,

>>> पृष्ठ २ मा

अफ्यारोमा प्रधानमन्त्री जेनजी र दलहरूको सेतु बन्न हम्मेहम्मे

एकातिर राजनीतिक दलहरू सत्ताबाट हट्नुपरेको पीडाका प्रधानमन्त्रीमाथि आक्रोश पोस्नरहेका छन्। अर्कोतिर जेनजी पुरानै राजनीतिक शक्तिर्हीन सौदाबाजीमा रहने हो कि भनेर सबैभन्दा ठोकरिनेका छन्।

कसैको दयामाया र कपाले नभई जेनजी विद्रोहको बलमा अन्तरिम सरकार गठन भएको हुँदा यसले भित्रीबाहिरी कुनै शक्तिको डरनास नमान्ने प्राप्त कार्यदिश पूरा गर्नेतर्फ दृष्टिचर्च भएर लामुपर्छ।

● डा. बाबुराम भट्टराई
पूर्वप्रधानमन्त्री

जेनजीको आन्दोलनको बलमा प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा विराजमान हुनुहुन्छ तर असली जेनजी अगुवा चिनेको छैन भनेर बोल्नुहुन्छ, उहाँको अभिव्यक्ति हास्यास्पद त हो नै, आपत्तिजनक पनि छ।

● प्रमू साह
अध्यक्ष, आजपा

मुकुन्द लामिछाने / मध्यान्ह
काठमाडौं, २५ असोज

प्रधानमन्त्री सुशीला कार्की राजनीतिक दलहरू र जेनजीको विश्वास जितेर काम गर्नुपर्ने दबावमा छन्। शुक्रबार राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले राखेको सर्वदलीय बैठकमा

>>> पृष्ठ २ मा

कर्मचारी आवश्यकता

यस कम्पनीलाई निम्न कर्मचारीहरू आवश्यक भएको हुँदा अनुभवी व्यक्तिहरूले आफ्नो योग्यताको प्रमाणपत्रका साथ सयपत्र गर्नुहोस्।

- Document Controller - 2 (Female)**
 - Experienced in Computer Skills.
 - 3 years work experienced in related fields.
 - Bachelors passed required.
- Public Relation Officer (PRO) - 1 (Male/Female)**
 - Experienced in Hospitality, Facilities Management & Construction.
- Receptionist - 1 (Female)**
 - Experienced in Related Fields.

Drop your CV at PoC@lifelineoverseas.com

LifeLine लाईफ लाईन ओभरसीज प्रा. लि. सं. प्रमाण २०७३
गोमू, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. ०१-५८०८२८८, ५८०८२८९, ५८०८२९०, ५८०८२९१

‘जेनजी’ पुस्ताको प्रतिनिधित्व हुनेगरी महाधिवेशन सुनिश्चित गर्न कांग्रेसको ध्यानाकर्षण

ललितपुर/मस-नेपाली कांग्रेसका युवाहरूले ‘जेनजी’ पुस्ताको प्रतिनिधित्व हुनेगरी महाधिवेशन सुनिश्चित गर्न पार्टीको ध्यानाकर्षण गराएका छन् ।

शनिवार पार्टी केन्द्रीय कार्यालयमा जारी केन्द्रीय पदाधिकारी, पूर्वपदाधिकारी एवम् केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिका पदाधिकारीहरूको ध्यानाकर्षण गराउँदै युवाहरूले पार्टीलाई युवामैत्री, चलायमान र जिम्मेवार संस्था बनाउन आग्रह गरेका हुन् ।

नेपाल विद्यार्थी सङ्घका केन्द्रीय सदस्य आकाश उप्रेतीले भने, ‘पार्टी विषम परिस्थितिबाट गुजिरहेको छ, पार्टीको हरेक तहका समितिहरू अधिवेशनको संचारमा भए पनि महाधिवेशन हुने नहुने अन्योनता छ । त्यसैले जेनजी प्रदर्शनपछिको अवस्थालाई ध्यान दिँदै पार्टी संगठनमा युवाहरूका लागि खुला पार्टीका रूपमा स्थापित गराउन, मुलुकमा व्याप्त व्यथितप्रति प्रगतिशील विचार भएका जेनजी समूहलाई आउंदो महाधिवेशनमार्फत सबै तहमा स्थापित गराउनु अनिवार्य छ । यसै विषयमा ध्यानाकर्षण गराएका छौं ।’

युवाहरूले सबै तहका निर्वाचनमा

कम्तीमा पनि ४० प्रतिशत युवालाई पार्टीको उम्मेदवारका रूपमा अगाडि बढाउनुपर्ने व्यवस्था विधानमा नै उल्लेख गराउन, पार्टीका विभिन्न तहका समितिमा आउन हाल रहेका प्रतिबन्धात्मक व्यवस्था निलम्बर गर्न, पार्टीमा मनोनित र प्रतिनिधित्व गरिने पदहरूमा समावेशितालाई ध्यानमा राखी ४० प्रतिशत युवाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गराउन ध्यानाकर्षण गराएका छन् ।

ध्यानाकर्षण पत्र बुझ्दै पार्टी उपसभापति धनराज गुरुङले युवाहरूको माग सकारात्मक रहेको र यसलाई सम्बोधन गर्न छलफल गरिने बताए । ‘युवा वर्गलाई निरुत्साहित गरिनु हुँदैन, उनीहरूको मागलाई सम्बोधन गर्नुपर्छ, निश्चित व्यवस्था गर्नुपर्छ । यस विषयमा छलफल हुन्छ’, उनले भने ।

यस्तै, सूचना तथा सञ्चार विभाग प्रमुख मीन विश्वकर्माेले ‘जेनजी’ समूहवारे राखिएका माग सकारात्मक

राहतदेखि पुनःनिर्माणसम्मको काम सरकारको प्राथमिकतामा छः मन्त्री घिसिङ

इलाम/मस-भौतिक योजना तथा यातायात मन्त्री कुलमान घिसिङले सरकारको प्राथमिकतामा राहत र पुनःनिर्माण रहेको बताएका छन् ।

शनिवार बाहीपहिरो प्रभावित इलामको स्थलगत निरीक्षणपछि उनले भने, ‘सरकार प्रभावित नागरिकसँगै छ, तत्कालीन राहत र दीर्घकालीन पुनर्निर्माणका काम अघि बढाइनेछ ।’

रोड गाउँपालिका, सूर्योदय नगरपालिका हुँदै इलाम नगरपालिका-१० राजद्वाली आइपुगेका मन्त्री घिसिङले इलाम, सन्दकपुर, माईजोगमाई र वरपरका बस्तीमा पुगेर स्थानीयवासीसँग क्षति र राहत व्यवस्थावारे जानकारी लिनेछन् । उनले राजदुवाली सडक, मिल

घुम्तीलगायतका क्षतिग्रस्त सडक र संरचनाको अवस्था अवलोकन गरेका छन् । गत असोज १८ गते रातिको भीषण वर्षापछि ठूलो जनधनको क्षति भएकाले सरकारले

इलामलाई तीन महिनाका लागि संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको छ । बाढी र पहिरोका कारण अहिलेसम्म इलाममा ३९ जनाको मृत्यु भएको छ ।

त्रिविको जग्गा खोजबिन समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयन हुँदै

काठमाडौँ/मस-शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले त्रिभुवन विश्वविद्यालयको जग्गा तथा सम्पत्ति खोजबिन समितिको प्रतिवेदन, २०८१ सार्वजनिक गरी कार्यान्वयनको तयारी गरेको छ ।

मन्त्रिपरिषद्को यही असोज २३ गतेको बैठकले प्रतिवेदन सार्वजनिक र कार्यान्वयन गर्न जिम्मेवारी दिएपछि, मन्त्रालयले सोको तयारी गरेको हो ।

शिक्षामन्त्री महावीर पुनले आफूले प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न निर्देशन दिएको सामाजिक सञ्जालबाट जानकारी दिए ।

गत पुस २ गते तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसमक्ष तत्कालीन शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री विद्या भट्टराई र विश्वविद्यालयका पदाधिकारीसहितको उपस्थितिमा खोजबिन समितिका सदस्य

महेन्द्र थापाले सो प्रतिवेदन हस्तान्तरण गरेका थिए । २०८० जेठ १७ गते मन्त्रिपरिषद्बाट पूर्वसचिव शारदाप्रसाद त्रितालको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय समिति गठन गरिएको थियो ।

फिर्तावेदनले २०१३ सालदेखिका त्रिविको कीर्तिपुर, नैकाप, दुर्गेअड्डा, पाटनलगायत काठमाडौँ उपत्यकाका २१ वटा

क्याम्पसका जग्गाको अवस्था, दुरुपयोग र उपयोगका लागि समाधानका उपायसमेत सुझाएको थियो । समितिले जग्गाको दुरुपयोग भएका सम्बन्धमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र नेपाली प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोमा लेखी पठाउन पनि सुझाव दिएको थियो ।

विया... अनुगमन प्रतिवेदनअनुसार कार्यान्वयन गराउने दायित्व भएका श्रम प्रशासनको उपस्थिति अत्यन्त न्यून रहनुका कारणले प्रतिष्ठाानस्तरमा श्रम कानून कार्यान्वयन जटिल बन्दै गएको छ ।

कानूनको कार्यान्वयनका लागि व्यवस्था भएका संस्थागत संरचनागत व्यवस्था गरिएको छ । न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण गर्न त्रिपक्षीय संयन्त्रको व्यवस्था गरिएको छ । तर पारिश्रमिक निर्धारणको आधार र मापदण्डविना नै न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण हुने गरेको छ ।

प्रतिवेदनअनुसार न्यूनतम आवश्यकता पूरा गर्न तोकिएका ज्वाला संरचना, श्रम मापदण्ड तथा स्वास्थ्य मापदण्ड र आधारभूत मानव अधिकारको प्रत्याभूत नगरी दिँदा उत्पादकत्वमा सुधार हुन सक्दैन । व्यवसायीमा यी पक्षको उपेक्षा गर्ने बानी रहेको छ ।

प्रतिवेदनमा अगाडि भनिएको छ, ‘श्रमिकको आवासको स्थिति कमजोर रहेको, पानी चूहिने, शिशु स्याहार केन्द्र र सुसारको व्यवस्था नरहेको, विपदाी प्रयोग गर्दा मापदण्डअनुसारको व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीको न्यून प्रयोग गरेको अवस्थामेत रहेकाले श्रम कानूनको कार्यान्वयन र अनुगमन कमजोर रहेको अवस्था उजागर गरेको छ ।’

अवस्था सुधारका लागि आयोगले श्रमिकहरूको न्यूनतम ज्वाला निर्धारणका आधार र मापदण्ड तयार गरी लागू गर्न भनेको छ ।

‘श्रमिकले पाउने सेवासुविधाको अग्रिम जानकारी गर्नुपर्छ । श्रमिकहरूको नियुक्तिपत्र वा रोजगार सम्झौताविना काममा लगाउने प्रचलनको अन्त्य गर्ने,’ अगाडि भनिएको छ, ‘नियुक्तिपत्र वा रोजगार सम्झौता नगरी काममा लगाइएको पाइएमा श्रम कानूनको उल्लंघन मानेर आर्थिक जरिमात्रा गर्ने, श्रमिकहरूको नियुक्तिपत्र वा रोजगार सम्झौताविना काममा लगाइएका श्रमिकको दुर्घटना परेमा सम्पूर्ण क्षतिपूर्ति व्यवसायीले तिर्नुपर्नेगरी कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्छ ।’

महाधिवेशनको... पार्टीका सबै तहबाट लाग्नुपर्छ सम्भव छ । यदि कुनै पनि हालतमा नियमित नहुने अवस्था भए मात्रै विशेष महाधिवेशनबाट नयाँ नेतृत्वसहित नयाँ नीति लिएर आगामी चुनावमा जानुपर्छ, उनले मध्याह्नसँग भने, ‘नयाँ परिस्थितिअनुसार हाम्रा नीति, कार्यक्रम, नेतृत्व, कार्यशैली सबै बदल्नुपर्नेछ । महाधिवेशनले मात्र

रूपान्तरण हुन्छ ।’

यद्यपि कांग्रेसको संस्थापन समूहका नेताहरूले नियमित महाधिवेशनका नाममा कार्यविधि थप गर्ने योजना बनाएको महामन्त्री गगन थापा समूहका नेताहरूले आरोप लगाएका छन् । ‘सकभर नियमित महाधिवेशन नै गर्ने हो । यदि नियमित हुन सक्ने अवस्था नरहेको खण्डमा देशभरका महाधिवेशन प्रतिनिधिले हस्ताक्षर गरेर विशेष महाधिवेशन बोलाउन तयारी छ । विशेष महाधिवेशनमा जानुको विकल्प छैन,’ केन्द्रीय सदस्य प्रतिमा गौतमले भनिन् । संस्थापन पक्षका नेताहरूले भने विशेष महाधिवेशनमा जान नहुने स्पष्ट जवाफ दिएको छ ।

पार्टी पुनर्गठनका लागि वर्तमान केन्द्रीय समिति नै भंग गरेर कोही नेतालाई कार्यवाहक तोकेर जानुपर्ने विषयमा समेत बहस हुन थालेको छ । कांग्रेसका पूर्वमहामन्त्री शशांक कोइरालाले केन्द्रीय समिति भंग गरी कार्यवाहक सभापति तोक्न माग गरे । कोइरालाले भने, ‘अब विशेष र नियमित महाधिवेशन भनेर अल्झरहनुहुँदैन । नियमित महाधिवेशन गर्नुपर्छ । केन्द्रीय समिति विघटन गरेर एक जनालाई कार्यवाहक दिनुपर्छ । कार्यवाहक तोकेपछि उनैले महाधिवेशनको मिति तय गर्छन् । यस्तोमा मंसिरभित्र महाधिवेशन गर्न सकिन्छ ।’

कार्य सम्पादन परामर्श समितिको बैठकले केन्द्रीय समितिको बैठक दुई दिनका लागि सार्न परामर्श दिएको र सोहीअनुसार बैठकको मिति २८ गतेलाई सारिएको पार्टी प्रवक्ता डा. प्रकाशशरण महतले बताए । संसद् विघटन असंवैधानिक भए पनि राजनीतिक दृष्टिकोणबाट निर्वाचनमा जाने विषयमा पनि छलफल भइरहेको उनको भनाइ छ । ‘छलफलमा कांग्रेसको नियमित महाधिवेशन विधिसम्मत ढंगले सबैको प्रतिनिधित्व हुनेगरी छिटोभन्दा छिटो गर्नुपर्ने भन्ने अधिकांश नेताहरूको मत रहेको छ,’ उनले भने ।

पार्टीलाई जनतामाफ्न जाने सक्ने बनाउन नियमित महाधिवेशन नै उपयुक्त हुने नेताहरूको भनाइ छ । जेनजी आन्दोलनपछि पार्टीलाई पुनर्संरचित गरेर जानुपर्ने भएकाले कोही नेतृत्व मात्रै परिवर्तन हुँदैनमा पार्टी नयाँ ढंगले जान नसक्ने युवा नेता भूपेन्द्रजंग शाहीले बताए । ‘नेपाली कांग्रेसमा व्यापक सुधार र आमूल रूपान्तरणको खाँचो छ । विशेष महाधिवेशनका लागि ४० प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिले हस्ताक्षर गरेर बुझाएपछि तीन महिना लाग्छ । विशेष महाधिवेशनमा पुरानै महाधिवेशन प्रतिनिधिले केन्द्रीय नेतृत्व मात्रै छान्ने हुँदा कुनै पनि संरचनागत सुधार हुने अवस्था रहदैन । पार्टी रूपान्तरण हुँदैन ।’

रुकुमपूर्वको रुमालबारमा जपि दुर्घटना

बालाराम शेर्पा/मध्यान्ह
रुकुमपूर्व, २५ असोज

रुकुमपूर्वको सिस्ने गाउँपालिका-५ रुमालबारस्थित कच्ची सडक खण्डमा पिकअप जपि दुर्घटना भएको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुमपूर्वका अनुसार शनिवार दिउँसो करिब ४ बजे रुकुमकोटबाट चुनवाडतर्फ जाँदै गरेको लु २ च १४४२ नम्बरको

खुद्रा सामान बोकेको पिकअप जपि सडकमै पल्टिएको हो । भूमे गाउँपालिका -२ वस्ने २४ वर्षीय चालक विजय बुढा मगरले चलाइरहेको उक्त जपि सडकको किनारमा रोकी राखेको अवस्थामा अचानक ब्याक भएर पल्टिएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा मानवीय क्षति भने भएको छैन ।

नेपालञ्जका होटलमा प्रहरीको छापा, ४५ जना पक्राउ

नेपालगञ्ज/मस- नेपालगञ्जका चार होटल तथा रेष्टुरेन्टमा प्रहरीले छापा हानेर ४५ जनालाई नियन्त्रणमा लिएको छ । ती होटल तथा रेष्टुरेन्टमा अनैतिक गतिविधि तथा कार्य भएको गुनासो आएपछि छुट्टाछुट्टै टोली बनाएर होटल तथा रेष्टुरेन्टमा छापा हानिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँकेका प्रहरी नायब उपरीक्षक दीपक पातलीले जानकारी दिए ।

उनले होटल तथा रेष्टुरेन्ट सञ्चालकलाई नियन्त्रणमा लिइएको उल्लेख गर्दै अनुसन्धान जारी रहेको बताए ।

प्रहरीले नेपालगञ्जको मिलन कटेज, भेरी कर्णाली होटल, रिभरसाइड र दङ्गाली होटलमा छापा मार्दा ३१ महिला र १४ पुरुष नियन्त्रणमा लिइएको जनाएको छ । पक्राउपर्नेमा आठ जना भारतीय युवकसमेत रहेका छन् ।

गरेको जानकारी दिँदै भने, ‘यो संसारकै अनौठो उदाहरण हो, यति व्यापक रूपमा संगठित अर्को संस्था छैन ।’

केसीले विभिन्न मुलुकमा छरिएका नेपाली समुदायलाई एउटै सूत्रमा बाँध्न संघ सफल भएको बताउँदै नेपालको विकासका लागि नवगठित सरकारसँग पनि सहकार्य गर्न तत्पर रहेको बताए ।

उनले भदौ २३ र २४ गतेको ‘जेनजी आन्दोलन’का कारण देशमा भएको क्षति र नोकसानिले नेपाल अर्थविकासत राष्ट्रबाट विकासशील राष्ट्रमा उठ्किने सम्भावना टरेको बताए । यस्तो अवस्थामा विदेशी लगानी घट्न सक्ने जोखिम रहेकाले गैरआवासीय नेपालीहरूको लगानी

अफ्र महत्वपूर्ण बनेको उनको भनाइ छ ।

केसीले २२ वर्षको अवधिमा गैरआवासीय नेपालीहरूले नेपालका जलविद्युत्, बैँकिङ, पर्यटन, स्वास्थ्य र शिक्षा लगायतका क्षेत्रमा उल्लेख्य लगानी गरेको उल्लेख गरे ।

उनका अनुसार एनआरएन नेपाल डेभलपमेन्ट फन्ड सञ्चालनको अन्तिम चरणमा छ । उक्त कोषमार्फत विदेशमा रहेका ठुला लगानीकर्ता मात्र होइन, साना तथा मझौला लगानीकर्तालाई पनि देशमा लगानी भित्र्याउने प्रयास भइरहेको छ ।

केसीले वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीहरूको सुरक्षा र हितका लागि संघले प्रभावकारी रूपमा काम

गर्दै आएको दावी पनि गरे । उनले भने, ‘संघ श्रमिकमैत्री बनेको छ । आप्रवासन र वैदेशिक रोजगारीलाई मर्यादित र सुरक्षित बनाउन नेपाल सरकार, रिटर्नी फेडेरेशन नेपाल र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सहकार्य भइरहेको छ ।’

अध्यक्ष केसीले २२औँ स्थापना दिवसको अवसरमा संघ स्थापना कालदेखिका माग र मुद्दाहरू क्रमशः सम्बोधन हुँदै गएको बताए । उनका अनुसार विदेशमा बस्ने नेपालीका लागि सरकारले गैरआवासीय नेपाली नागरिकता प्राप्त गर्ने कानुनी बाटो खोल्नु ठूलो उपलब्धि हो । विदेशमा रहेका नेपालीहरूको मताधिकार सुनिश्चित गर्न वर्तमान सरकार सकारात्मक रहेको पनि उनले बताए ।

संघले स्थापना दिवसका अवसरमा पशुपतिनाथ र स्वयम्भूमा विशेष पूजाआजासहित विभिन्न सामाजिक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको जनाएको छ ।

केही...

श्रम नवीकरण र नयाँ रोजगारी खोजी दिने भन्दै शोषण गरेको गुनासो गरेका छन् ।

मलेसियामा गैरआवासीय नेपाली अगुवाहरूले सञ्चालन गरेका ट्यामसहरूले नेपाल फर्किने टिकटका लागि १४ सय रिंगेट, ओभरस्टे भएर स्वदेश फर्किने कामदारले अध्यागमनमा ५ सय २० रिंगेट तिर्नुपर्ने भएपनि नेपाली राजदूतावासबाट दिइने ट्यामल डकुमेन्ट र जरिमानाका लागि भन्दै ९ सय रिंगेट उठाउने गरेको गुनासो छ ।

यस्तै अवस्था यु.एईमा पनि रहेको नेपाली कामदारको गुनासो छ । यस्तो ठगीमा नेपाली राजदूतावासमा बाक्लो रूपमा आवतजावत गर्ने पहुँचवाला एनआरएनहरूको प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष संलग्नता रहेको बताइएको छ ।

एकातिर राजनीतिक दल सत्ताबाट हट्नुपर्येको पीडामा प्रधानमन्त्रीमार्फत आक्रोश पोखिरहेका छन् । सरकारले भ्रष्टाचार र सुशासनका सन्दर्भमा लिन सक्ने कदमप्रति दलहरू सशर्कित छन् ।

आठ्यारोमा...

सहभागी भइन् । शनिवार जेनजीका प्रतिनिधिहरूसँग छलफलमा रहिन् ।

सर्वदलीय बैठक र जेनजीसंगको छलफलको केन्द्रमा प्रधानमन्त्री कार्की परिन् । दुवै पक्षले उन्मार्थि शंका र प्रश्न गरे । राजनीतिक दलले समयमा चुनाव हुन्छ कि हुँदैन भनेर प्रश्न मात्रै गरेनन्, चुनावमा सहभागी हुने वातावरण बन्दैन कि भनेर आशंकासमेत गरे । जवाफमा प्रधानमन्त्री कार्कीले चुनावमा सहभागी भएर अगाडि बढ्न दलहरूलाई आग्रह गरिन् । उस्तै अवस्था जेनजीसंगको छलफलमा पनि रहयो । सरकार समयमा चुनाव नगर्नेतिर लाग्ने हो कि भन्ने समाजमा उठेको प्रश्न के हो भनेर जेनजीका प्रतिनिधिहरूले गरे । जवाफमा प्रधानमन्त्री कार्कीले चुनावकै लागि आफू प्रधानमन्त्री बनेको बताइन् ।

जेनजीको आन्दोलनकै जगमा प्रधानमन्त्री बनेकाले जेनजीका प्रतिनिधिहरूले धेरै प्रश्न गर्नु स्वाभाविक थियो । त्यसक्रममा उनीहरूले आइएनिओको जस्तो सरकार हुन पुगेको भनेर भएको टिप्पणी प्रधानमन्त्री कार्कीसमक्ष राखे । यस्तो भाष्यको तथ्य कतै भेटिए त्यो सैह्य नहुने चेतावनी दिए । उस्तै गरी अधिल्लो दिन दलहरूले भूराजनीतिक चलखेलको कुरा गर्दै सरकारको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धवारे चासो राखेका थिए ।

राजनीतिक दलहरूले जस्तै जेनजीले पनि शंकायुक्त प्रश्न गरेपछि शनिवार जेनजीसँग प्रधानमन्त्री कार्की केही गरम भएर प्रस्तुत भइन् । आफू आन्दोलनको बलमा बनेको अन्तरिम सरकारको नेतृत्वमा रहेको र आन्दोलन नेपाली नवयुवाले गरेकोमा प्रस्ट हुन आग्रह गर्दै उनले अन्तर्राष्ट्रिय चलखेल र सम्बन्धवारेको प्रश्नमा धेरै व्याख्या गरिन् । बरु जेनजीले समेत यस्तो प्रश्न गरेकोमा आक्रोश पोखिन् ।

एकातिर राजनीतिक दल सत्ताबाट हट्नुपर्येको पीडामा प्रधानमन्त्रीमार्फत आक्रोश पोखिरहेका छन् । सरकारले भ्रष्टाचार र सुशासनका सन्दर्भमा लिन सक्ने कदमप्रति दलहरू सशर्कित छन् ।

अर्कोतिर जेनजी पुरानै राजनीतिक शक्तिसँग साँघवाजीमा रहने हो कि भनेर खबरदारी गरिरहेका छन् । यस्तो अप्ठ्यारो गुजार्दै अगाडि बढ्दै गरी कार्की भने चुनाव हुने र गर्नुपर्नेमा दृढ रहेको बताउँछिन् ।

पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराई भने सरकारलाई जेनजी आन्दोलनको वास्तविक प्रतिनिधिवारे पस्ट हुन सुझाउँछन् । ‘असफलता दुहुरो भए पनि सफलताका सय जना पिता हुन्छ’ भन्ने भनाइ उद्धृत गर्दै डा. भट्टराईले सामाजिक सञ्जालमार्फत सरकारलाई आन्दोलनका वास्तविक प्रतिनिधि चिनेर अगाडि बढ्न आग्रह गरेका हुन् । उनले लेखेका छन्, ‘भदौ २३ गते जेन-जी आन्दोलन सुरु हुँदा जसले औपचारिक रूपमा पहल गरेका र सडकमा नेतृत्व गरेका थिए तिनलाई नै मुख्य प्रतिनिधि मान्ने र जसले पछि सहयोग गरे तिनलाई सहयोगी मान्ने कुरा नै सही हुन्छ ।’ उनको थप सुझाव छ, ‘अहिलेको अन्तरिम सरकार कसैको दयामाया र कपाले नभई जेन-जी विद्रोहको बलमा र ऐतिहासिक आवश्यकताले गठन भएको हुँदा यसले भित्रीवाहिरी कुनै शक्तिको डरत्रास नमानाी आफ्नो निष्ठा आन्दोलनकारीप्रति रहेकोमा प्रस्ट हुँदै प्राप्त कार्यदिश पुरा गर्नेतर्फ दत्तचित्त भएर लाग्नुपर्छ ।’

आमजनता पार्टी (आजपा)का अध्यक्ष प्रभु साह भने प्रधानमन्त्री कार्कीले रियल जेनजी चिनेको छैन भनेको भन्दै त्यसलाई हास्यास्पद अभिव्यक्तिको संज्ञा दिन्छन् ।

आजपाको काठमाडौँ उपत्यका विशेष कमिटीको शनिवार काठमाडौँमा बसेको बैठकलाई सम्बोधन गर्दै साहले भने, ‘जेनजीको आन्दोलनको बलमा प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा विराजमान हुनुहुन्छ तर असली जेनजी अगुवा को हो ? चिनैको छैन भनेर बोल्नुहुन्छ, उहाँको अभिव्यक्ति हास्यास्पद त हो नै, आपत्तिजनक पनि छ ।’

सम्पादकीय मजदुरको मनोबल बढाउ

नेपाली अर्थतन्त्रको आधार कृषिमा टेकेको छ । कुल जनसंख्याको ठुलो हिस्सा कृषिमा निर्भर छ । तर कृषिमा काम गर्नेहरू चाहे कृषक हुन चाहे मजदुर दुवैको दैनिकी दयनीय छ । एउटा उदाहरण हो- चिया मजदुरको अवस्था । राष्ट्रिय समावेशी आयोगले चिया श्रमिकको सम्बन्धमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदनअनुसार नेपालमा १८ बढी परिवार चिया खेतीमा छन् । यो खेतीमा सञ्चालक/परिवारको सदस्य १८ हजार १ सय ८० छ । ज्वाला लिएर काम गर्ने स्थायी कामदार ३ हजार २ सय ४४ जना र अस्थायी कामदार ३० लाख ९५ हजार २ सय ८४ छन् । यति ठुलो संख्याले रोजगारी पाउँदा समेचत खुसी साट्न सकिने अवस्था छैन । किनभने चिया मजदुरहरू न्यूनतम ज्याला समेत पाउँदैनन् । प्रतिवेदनले औल्याएअनुसार उनीहरूको श्रमिकको आवासको स्थिति कमजोर छ । पानी ब्रुहिने घरमा बस्छन् । काम गर्ने ठाउँमा शिशु स्याहार केन्द्र छैन । विषादी प्रयोग गर्दा मापदण्डअनुसारको व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीको न्यून प्रयोग हुन्छ । यसले मजदुर स्वयंको स्वास्थ्य खराब भइराखेको हुन्छ । एकातिर कम पारिश्रमिक पाउनु अर्कोतिर दिगो रोगको सिकार हुनुपर्ने यो अवस्था अत्यन्तै जर्जरी छ ।

नेपालमा कति नेपाली कुन पेसा, वर्ग र क्षेत्रमा छन्, कस्तो अवस्थामा दैनिकी गुजारिरहेका छन् भन्ने ख्याल गर्नु राज्यको पहिलो दायित्व हो । किनभने पसिना बगाउने मजदुरहरूले देशको मेरुदण्ड हुन् । तर तिनै मजदुरहरूको योगदानको सही मूल्यांकन हुन सकेको छैन । न्यूनतम ज्याला पाउन पनि संघर्ष गर्नुपर्ने अवस्थाले उनीहरूमा मनोबल घट्नु स्वाभाविक हो । मजदुरको मनोबल घट्दा त्यसको प्रत्यक्ष असर उत्पादनशीलतामा पर्छ । जुन समाजमा कामदार निराश छन्, त्यो समाज अगाडि बढ्न मुस्किल हुन्छ । कृषि, उद्योग र व्यापार क्षेत्र वा समग्र विकास गर्न कठिन हुन्छ । त्यसैले, आर्थिक समृद्धिको यात्रामा मजदुरको मनोबल उकास्नु पहिलो सर्त हो । कृषिक्षेत्रका मजदुरलाई उचित पारिश्रमिक, सुरक्षित कार्य वातावरण र सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति दिन सकिनेमा मात्र उनीहरूमा श्रमप्रतिको सम्मान र उत्साह बढ्छ ।

नेपालमा अहिले पनि धेरै मजदुर दैनिक ज्यालादारीमा निर्भर छन् । उनीहरूलाई वर्षभरि काम नपाउने, ज्याला समयमा नपाउने र न्यूनतम दरभन्दा कम पाउने समस्या छ । यसले उनीहरूको जीवनस्तर कमजोर बनाएको छ । जबसम्म मजदुरले आफ्नो श्रमको उचित मूल्य पाउँदैनन्, तबसम्म 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली'को नारा व्यवहारमा परिणत हुन सक्दैन । यो नारा साकार पार्ने हो हो मजदुरको मनोबल बढाउनुको विकल्प छैन । यसकारण सरकार र निजी क्षेत्र दुवैले मजदुरको हितमा जिम्मेवार भूमिका खेल्नु । न्यूनतम ज्यालाको प्रभावकारी कार्यान्वयन, दक्षता अभिवृद्धि तालिम र कृषि श्रमिकलाई सामाजिक सुरक्षा योजनामा समेट्नु वर्तमानको आवश्यकता हो । जब श्रमको सम्मान हुन्छ, तब मात्र मजदुरले हृदयदेखि काम गर्छन्, जसको परिणाम देशको उत्पादन, व्यापार र समग्र अर्थतन्त्रमा पर्छ । यसकारण सरकारले बुझ्नुपर्छ- मजदुरको मनोबल बढाउनु केवल सामाजिक न्याय मात्रै होइन, यो दीर्घकालीन आर्थिक रणनीति हो । मजदुरको जीवनस्तर सुधार्न सके स्वतः देशको अवस्था सुध्रन्छ ।

नो भोट : समयको जायज आवाज

यदि 'नो भोट' अधिकारलाई कानुनी मान्यता दिइयो भने आगामी निर्वाचनमा राजनीतिक दलहरू जनताको बिचमा जानुअघि आफ्ना आचरण सुधार्न बाध्य हुनेछन् ।

अग्रलेख

● डा. सुमनकुमार रेग्मी

नेपालको संविधान २०७२ पछि सम्पन्न दोस्रो आम निर्वाचनपश्चात स्थानीय तथा संघीय प्रतिनिधिसभामा सत्तापक्ष र विपक्षी गठबन्धनप्रति जनतामा सन्तोष देखिएको थिएन । अधिल्ला चुनावहरूमा जनता उत्साहित देखिए पनि पछिल्लो समय मतदाता र नेताहरूबीच विश्वासको खाडल भन्नु बढ्दै गएको पाइन्छ । २०८२ साल भाद्र २३ गतेदेखि पाँच दिनसम्म चलेको जेनजी आन्दोलनले बलियो मानिएको सरकारलाई नै उखेलेर फाल्यो । त्यसैको परिणामस्वरूप पाँच वर्ष पनि नपुग्दै मध्यावधि चुनावको घोषणा गरियो । त्यसको छ दिनपछि मात्रै देश सामान्य अवस्थामा फर्कियो ।

विगतका निर्वाचन प्रक्रियाहरू जनताको चाहनाअनुसार नभएको तथ्य उजागर हुँदै गएको छ । निर्वाचनमा परिपक्वता देखिएको थिएन । उदाहरणस्वरूप, विगतमा चुनावमा 'नो भोट' अधिकारको सुविधा दिइएको थियो, जसलाई सर्वोच्च अदालतले पनि मान्यता दिएको थियो । तर, नो भोटको विकल्प नभएको ठाउँमा उम्मेदवार नै अनुपस्थित हुँदा मतदाताले मन परेको चुनाव चिन्हमा जबरजस्ती मतदान गरेका थिए, जसले अन्ततः बदर मतको संख्या बढाएको थियो ।

यदि कुनै पनि दलले उठाएका उम्मेदवार जनताका लागि स्वीकार्य नभए भने त्यस्तो अवस्थामा 'नो भोट'को विकल्प अपरिहार्य हुन्छ । यस्ता अवस्थामा स्वतन्त्र उम्मेदवारले मत पाउनुको एक कारण पनि यही हो । यस अर्थमा, आगामी चुनावी प्रक्रियामा 'नो भोट' अधिकारको व्यवस्था गर्नु समयको आवश्यकता हो । यसैले सरकार र निर्वाचन आयोगले जनताका लागि 'नो भोट' अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने वातावरण सिर्जना गर्नु आवश्यक छ । दलहरू, जसले निर्वाचन जेसुकै हालतमा जित्नेपछि भन्ने मानसिकतामा गठबन्धन बनाएका छन्, ती सत्तापक्ष र विपक्षी गठबन्धन दुवै जनताका लागि स्वीकार्य हुन सकेका छैनन् ।

यदि 'नो भोट' अधिकारलाई कानुनी मान्यता दिइयो भने आगामी निर्वाचनमा राजनीतिक दलहरू जनताको बिचमा जानुअघि आफ्ना आचरण सुधार्न बाध्य हुनेछन् । लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्नको लागि दलहरूसँग विकल्प छैन, तर ती दलहरू नै जनविश्वास जित्न सक्ने ढंगले जनभावनाअनुसार चल्नुपर्छ । जनताको विश्वास जित्न नेताहरूले दलको नाउँ मात्र होइन, आफ्नै योग्यतामा आधारित नेतृत्व क्षमता प्रस्तुत गर्नुपर्ने हुन्छ । सर्वोच्च अदालतले सरकार र निर्वाचन आयोगलाई 'नो भोट' अधिकार सुनिश्चित गर्ने आदेश दिइसकेको भए पनि राजनीतिक दलहरू र निर्वाचन आयोगले मतपत्रमा यसको व्यवस्था गर्न आनाकानी गर्दै आएका छन् । तर अवस्थाले 'नो भोट' को महत्व महसुस भइसकेको छ । यो अधिकार दलहरूप्रति जनताको असन्तुष्टि दर्शाउने एक संवैधानिक उपाय हो । यदि 'नो भोट'को अधिकार सुनिश्चित गरिएन भने नेपाली जनताले प्रत्यक्ष रूपमा कार्यकारी प्रधानमन्त्री वा राष्ट्रपतिका लागि मतदान गर्न पाउनु पर्ने माग गर्नेछन् ।

२०८० सालमा निर्वाचन आयोगले 'नो भोट' अधिकार समेटिएको निर्वाचन विधेयकको प्रस्ताव पनि गरेको थियो । यस्ता प्रस्तावहरू पहिलेदेखि नै चर्चामा रहे पनि राजनीतिक इच्छाशक्तिको अभावका कारण हालसम्म कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । यद्यपि नेपालमा चुनाव प्रणालीमा क्रमशः सुधार हुँदै आएका छन् । पहिला उम्मेदवारहरू प्रचारप्रसारमा अनेक सामग्री प्रयोग गर्न

पाउँथे, विपक्षीहरूविरुद्ध नाराबाजी लगाउँथे । तर, अब कानुन बनाएर तथा अभ्यासबाट यस्ता व्यवहारलाई हटाउने प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । बेलायत तथा अन्य पश्चिमा लोकतान्त्रिक राष्ट्रहरूबाट प्रेरित नेपालको लोकतन्त्रले कानूनको कार्यान्वयनमा केन्द्रित हुँदै आएको छ ।

देशलाई अराजकताको मार्गमा नधकेलौं

सम्माननीय प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीज्यू, गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालज्यू,

म, यो देशको एक सचेत नागरिक र पर्यटन क्षेत्रमा क्रियाशील एक व्यक्तिका रूपमा यो खुला पत्र लेख्दैछु ।

गत भाद्र २३ र २४ गते देशले फेरि एउटा गम्भीर मोड पार गर्‍यो । जेनजी आन्दोलनको क्रममा भएका घटना र परिघटनामा धेरै भाइबहिनीहरू र राष्ट्रसेवक प्रहरीहरू सहिद भए, उनीहरूप्रति मेरो भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

त्यो आन्दोलनले आक्रोशका साथ ल्याएको आर्थिक, सामाजिक र मनोवैज्ञानिक असर हामी सबैले आफ्नै आँखाले देख्यौं र महसुस गर्यौं । राष्ट्रिय धरहरा जल्न थाले, सिंहदरबार, संसद भवन, सर्वोच्च अदालतजस्ता संस्थागत प्रतीकहरू आगोको लफ्कामा परे । व्यापारी, उद्योगपति र नेताहरूको घर, पसल, उद्योगहरू जलेर अरबौंको क्षति भयो ।

तर हाम्रा जेनजीहरूको माग के थियो ? भ्रष्टाचार अन्त्य र सुशासनको सुनिश्चितता, जुन माग देशका प्रत्येक इमानदार नागरिकको मुटुमा गुञ्जिरहेको आवाज हो । हत्या, हिंसा र आगजनी जेनजीको नीतिमा थिएनन् । तर आन्दोलनको नाममा अराजक तत्वहरूले प्रहरीको हतियार लुट्ने, चौकी जलाउने र युनिफर्म खोस्ने कार्य गरे । यसले देशको कानूनी हैसियत र सुरक्षाको संरचनामा ठूलो चोट पुर्यायो । तोडफोड र आगजनीमा संलग्न २५० भन्दा बढी व्यक्तिहरूलाई पक्राउ गरेर ल्याइयो, तर गृहमन्त्रीको आदेशमा तिनीहरूलाई छाडियो ।

तर प्रश्न उठ्छ, जब लुटिएका हतियार अझै फिर्ता आएका छैनन्, जब प्रहरीहरूको मनोबल लगातार खस्किएको छ, जब चौकीहरू जलिरहेका छन्, त्यस अवस्थामा शान्ति र सुरक्षा कसरी सम्भव हुन्छ ?

म प्रधानमन्त्रीज्यू र गृहमन्त्रीज्यूलाई यो खुला पत्रमाफत यो देशको वास्तविक चित्कार सुनाउन चाहन्छु- हामीलाई स्थायित्व, कानूनी शासन, शान्ति र सुरक्षाको प्रत्याभूति चाहिएको हो, अराजकता होइन । सुरक्षा निकायको मनोबल गिर्नु भनेको राष्ट्रकै मेरुदण्ड कमजोर हुनु हो । त्यसैले म यो पत्रमाफत सरकारलाई निम्न सुझाव र आग्रह गर्न चाहन्छु-

सुला पत्र

● शिवबहादुर सापकोटा

सरकारलाई मेरो एउटै

आग्रह छ- देशलाई

अराजकताको मार्गमा

नधकेलौं । जनताको

सुरक्षा, उद्योग व्यवसाय र

पर्यटनको विश्वसनीयता

नै नेपालको पहिचान हो,

त्यसको रक्षा सरकारकै

प्राथमिकता बनोस् ।

१) सुरक्षा निकायको मनोबल पुनःस्थापना गर्न ठोस कदम चालिनुपर्छ । प्रहरी, सेना, सशस्त्र सबैलाई राजनीतिक प्रभावबाट मुक्त गर्दै निष्पक्ष रूपमा काम गर्ने वातावरण दिनु अत्यावश्यक छ ।

२) लुटिएका हतियार र सामग्रीको खोजी कार्य तुरुन्त सुरु गरी कानूनी कारवाही सुनिश्चित गर्नुपर्छ । यसमा सरकारको दृढ नेतृत्व र कानूनी संयन्त्रको सशक्त प्रयोग जरुरी छ ।

३) आन्दोलनका क्रममा हिंसामा संलग्नहरूमा निर्दोष नागरिकमाथि अन्याय नहोस्, तर दोषी उभिकने अवस्थामेत नहोस् । यही सन्तुलनले न्यायको सम्मान बढाउँछ ।

४) उद्योग, व्यवसाय, पर्यटन र कूटनीतिक नियोगहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिनुपर्छ । देशको छवि र लगानी वातावरण जोगाउन सरकारले तत्काल व्यावहारिक सुरक्षा योजना ल्याउनुपर्छ ।

५) जनताको विश्वास जित्ने पारदर्शी संवाद र कदम चालिनुपर्छ । डर होइन, भरोसा र जिम्मेवारीको वातावरण बनाउन सरकार अप्रसर हुनुपर्छ ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, गृहमन्त्रीज्यू, सुरक्षा निकाय कुनै दलको होइन, राष्ट्रको मेरुदण्ड हो । ती अधिकारीहरू नै हुन्, जसले विगतमा पनि सरकारलाई जनताको आवाज सुन्न र गलत निर्णय सच्याउन आग्रह गरेका थिए । त्यसैले, उनीहरूको पेशागत निष्पक्षता र सुझावलाई 'असहयोग' नभई राष्ट्रहितको चेतावनीका रूपमा लिनुहोस् ।

अन्त्यमा, सरकारलाई मेरो एउटै आग्रह छ- देशलाई अराजकताको मार्गमा नधकेलौं । जनताको सुरक्षा, उद्योग व्यवसाय र पर्यटनको विश्वसनीयता नै नेपालको पहिचान हो, त्यसको रक्षा सरकारकै प्राथमिकता बनोस् ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, तपाईं संविधानको व्याख्या गरेर आउनुभएको व्यक्तित्व हुनुहुन्छ । तपाईंमा आशा र भरोसा छ । तपाईं संविधानको पालन गर्नुहुन्छ र संविधानभन्दा विपरीत जानुहुन्न भन्ने आशा र भरोसा हामी सम्पूर्ण जनतामा छ । राष्ट्र र ह्यो भने राजनीति, पद, नीति सबै रहन्छ । तर राष्ट्र डगमगायो भने कुनै पनि कुसीले अर्थ राख्दैन ।

सामाजिक सञ्जाल

डम्बर सतिवडा

निर्वाचनमा भाग लिने-नलिने दलको स्वतन्त्र छनौटको विषय हो । कानूनी प्रक्रिया, निर्वाचन आयोग र सरकारले भाग लिन पाउने अधिकारमा कुनै व्यवधान खडा गर्नु हुँदैन, त्यति गर्दा पनि भाग लिँदैनन् भने आकाश खस्दैन, नयाँ दल बनाएर नागरिकले लोकतन्त्रलाई जीवन्त राख्ने छन् ।

संसद विघटन गैरसंवैधानिक हो, तर २०४६मा जस्तै युवा सहिद हुँदै गरेको आन्दोलनका कारण विघटन भएको हो । निष्प्रभावी संसद व्यूँताउनु भन्दा जनतामाभ जागृ हुनु नै बुद्धिमत्ता हुन्छ । यही निर्वाचन प्रणालीले राजनीतिक स्थायित्व दिन्छ भनेर ढुक्का हुन सकिँदैन । तर युवा र पुराना राजनीतिक दलबिच द्वन्द्व बढाउनु चै हुँदैन ।

जैनेन्द्र जीतन

काँग्रेस/एमालेहरू, प्रतिनिधि सभाको पुनर्स्थापनाको माग छाडेर आगामी चुनावको तयारी गर्नुस् । यो मन्त्रीपरिषद् र चुनावले संविधान वा अदालतबाट वैधानिकता पाएका होइनन्, आन्दोलनबाट पाएका हुन् । समयले ल्याएको परिवर्तनलाई आत्मसात् गर्नुस् । हो वरु टिकट दिँदा चार्हिँ राम्रो छवि भएकालाई मात्र टिकट दिनुस् ।

अहिले आफूलाई जेन्जीको आधिकारिक नेता मान्दै मिडियामा अन्तर्वार्ता दिन हिँड्नेहरूले वडा अध्यक्ष जितेर आउन सक्नु ।

अलजजिरामा प्रधानमन्त्री बन्छु भन्ने फुर्ती लाउने जेन्जी दाजुले प्रतिनिधिसभाको चुनाव जितेर देखाउनु । बजार तात्दा आफूलाई दावी गर्नु र जनताको अनुमोदन लिएर आउनु बिलकुल फरक हो !

विराट अनुपम

कांग्रेस रूपान्तरण गर्न नियमित महाधिवेशन

नयाँ परिस्थितिअनुसार हाम्रा नीति, कार्यक्रम, नेतृत्व, कार्यशैली सबै बदल्नुपर्नेछ । महाधिवेशनले मात्र रूपान्तरण हुन्छ । पार्टीमा विवादलाई कम गर्दै गुट उपगुटलाई मेटेर १८ देखि ८० वर्षका मान्छेको पार्टी कांग्रेस हो भन्ने बनाउनुपर्छ ।

जेनजी आन्दोलनपछि तहसनहस भएको मुलुकको शासन सत्ता, राज्य व्यवस्था र भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माणमा केही समय खर्चनुपर्नेछ । यस्तो अवस्थामा नयाँ सरकार बनेसँगै विघटित संसदको चुनाव फागुन २१ तय भएको छ । गैरदलीय सरकारले जराउने चुनावी चुनौती त्यतिकै छनू । आन्दोलन थेउन नसकेर भागाभाग भएका राजनीतिक दल विस्तारै कामका फर्कन थालेको अनुभूति हुँदैछ । पार्टीहरू आफैँलाई पुनर्संरचित बनेर जनतामाक जाने योजनामा रहे पनि नेपाली कांग्रेसभित्र यो विषय सबैभन्दा प्ेचिलो बहसको विषय बनेको छ । आन्दोलन, सरकार, चुनाव र पार्टी पुनर्संरचनाको सन्दर्भमा नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य डा.गोविन्दराज पोखरेलसँग मध्यान्ह दैनिकका लागि जीवन शर्माले गरेको कुराकानीको सम्पादित अंश :

डा. गोविन्दराज पोखरेल, केन्द्रीय सदस्य, नेपाली कांग्रेस

जेन्जी आन्दोलनले सत्ता कब्जा गर्‍यो । यो परिस्थितिलाई कसरी बुझ्ने ?

मूलतः यो आन्दोलन भ्रष्टाचाराविरोधी र सुशासनका पक्षमा भएको आन्दोलन थियो । आन्दोलनमा कति जेन्जी थिए, कतिको घुसपैठ भएर यो अवस्था आयो भन्ने कुरा त हैनै बाकी छ । तर जेहोस् युवा चाहिँ हाम्रो कार्यशैलीबाट असन्तुष्ट र रहेछन् भन्ने देखियो । हामीले युवाहरूलाई सन्तुष्ट बनाउन सकेका रहेनछौँ भन्ने पुराना राजनीतिक दलहरूका लागि एउटा लेसन भएको छ । त्यसको असर पुरानो दल सबैमा परेको छ । हरेक युवाले आन्दोलन गरेर आउँछ । त्यो आन्दोलनबाट आएको युवा १० वर्षपछि अलिकति पुरानो हुन्छ । त्यो युवाले पनि नयाँ युवाको माग सुन्ने रहेनछ । त्यसकारण हरेक १० वर्षमा कुनै न कुनै ढंगले आन्दोलन भइरहेको छ । नयाँ श्रम बजारमा आउने नयाँ समाजमा आउने युवाहरूको आकांक्षालाई पुरानो नेतृत्वले सम्बोधन गर्न सकेको रहेनछ भन्ने देखाएको ।

आन्दोलनपछिको प्रभावलाई चाहिँ कसरी हेर्नुभएको छ ?

हामीले बनाउने नीतिहरूमा अपनाएका कार्यशैलीहरूमा, हाम्रो क्षमतामा यस आन्दोलनले प्रश्न उठाएको छ । पुराना पोलिटिकल पार्टी सचि्वले भन्ने एउटा कुरा त छँदै छ । त्यो मात्रै नभएर अब हामीले लिएका ओभरअल एजेन्डामा पनि अपडेटेड गर्नुपर्ने रहेछ । हाम्रो संगठनको संरचना, हामीले लिएका एजेन्डा, हामीले काम गर्ने शैली, प्रयोग गर्ने प्रविधि, सबैमा परिवर्तन हुनुपर्ने देखाएको छ । **जेनजी रिभोलुसनसँगै कांग्रेसलाई पुनर्संरचित र रूपान्तरित गर्ने अभियान चलाइएको छ । तर आमकार्यकर्ता र नागरिकले महसुस गर्नेगरी कार्यान्वयन कहिले गर्नेहुन्छ ?**

नेपाली कांग्रेसमा पनि अब नेतृत्व परिवर्तन गर्नुपर्छ भनेर लागेका छौँ । जेनजी आन्दोलतको मर्मलाई मर्न नदिई पार्टीहरू सुधार भएर सुशासन, पारदर्शी र जनताप्रति जिम्मेवार हुनुपर्नेछ । त्यस बाटोमा कांग्रेस अधि

बढिसकेको छ । नियमित महाधिवेशन जसरी पनि मंसिरमा हुनुपर्छ । २०७२ सालमा पनि यस्तै सर्ट टर्ममा गरिएको थियो ।

नयाँ परिस्थितिअनुसार हाम्रा नीति, कार्यक्रम, नेतृत्व, कार्यशैली सबै बदल्नुपर्नेछ । महाधिवेशनले मात्र रूपान्तरण हुन्छ कांग्रेस भन्ने पनि होइन उसको कार्यशैलीमा भर पर्छ । नयाँ नेतृत्वले नयाँ र पारदर्शी कार्यशैली जानुपर्छ । मान्छेहरूको पार्टीमा लगानी र इमानदारिता हेरेर मेरिटोक्रेसीका आधारमा अगाडि बढ्नुपर्छ । लोकतन्त्रमा एक जनाले मात्र सबै सोलुसन दिन्छ भन्ने छैन । पार्टीमा विवादलाई कम गर्दै गुट उपगुटलाई मेटेर १८ देखि ८० वर्षका मान्छेको पार्टी कांग्रेस हो भन्ने बनाउनुको विकल्प छैन ।

सभापतिले अरू कसैलाई कार्यभार दिएर फागुन २१ को चुनावभन्दा अगाडि महाधिवेशन अथवा विशेष महाधिवेशन नगर्ने परिस्थिति बन्यो भने हामीले निर्वाचनमा फेस गर्न गाह्रो हुन्छ । जनतासँग फ्रेस म्यान्डेटसहित एजेन्डा नयाँ र पनि नेतृत्व नयाँ लिएर गएपछि जनताले कांग्रेसलाई नै विश्वास गर्ने आधार बन्छन् । जनताको हरेक दुःखको मलम नै कांग्रेस हो, त्यसलाई पुनर्जीवित र पुनर्जागृत गराउन लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था र लोकतान्त्रिक दलको विचारलाई नयाँ ढंगले पस्कनुपर्छ ।

नियमित महाधिवेशनको दबाबका लागि महाधिवेशन प्रतिनिधिहरूले ४० प्रतिशत हस्ताक्षर जम्मा गर्नुभएको छ । त्यति गर्दा पनि बहुमतको आडमा पेलेर महाधिवेशन सारियो भने विशेष महाधिवेशन मान्नुपर्छ । कात्तिकभर क्रियाशील सदस्यको काम सम्पन्न गर्ने मंसिरमा नियमित महाधिवेशन गर्न सक्ने आधार कांग्रेसमा छ । महाधिवेशनबाटै कांग्रेस आमकार्यकर्ता र नागरिकले देखिनेगरी रूपान्तरण हुनेछ ।

दलहरूका अहिलेका चुनौती के के हुन् ?

पहिलो त देशको सार्वभौमिकताको रक्षा नै हो । राष्ट्रियता नै संरक्षण गर्नुपर्ने अवस्था छ । किनभने इन्टरनेसनल प्लेयर धेरै भए ।

दोस्रो डेमोक्रेसीलाई टर्‍यांकमा राख्नुपर्नेछ । संविधानमा परिवर्तन गर्न सकिन्छ तर लोकतन्त्र बचाएर राख्नुपर्छ । तेस्रो अहिलेको समाजको मागअनुसार पार्टीभित्र रूपान्तरण गर्नुपर्छ । नेतृत्व परिवर्तन गर्नुपर्छ । एजेन्डा परिवर्तन गर्नुपर्छ । यी तीनवटा काम दलहरूको हातमा छ । त्यसकारणले हामीले विशुद्ध पार्टी मात्र हेरेर पनि हुन्न । हामीले लोकतन्त्रलाई पनि बचाउनुपर्नेछ र हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध, सार्वभौम सत्ता, राष्ट्रिय अखण्डता बलियो बनाउनुपर्छ । राजनीतिक दल आफ्नै भुलभुलैयाभित्र परे । हामीले जे गरे पनि जनताले स्वीकार्छन् भन्ने जुन पुरानो भाष्य थियो त्यसबाट अझै बाहिर निस्कन सकेका छैनन् । यस समाजमा जुन हिसाबले हिंसा पनि भयो, रूपान्तरणका लागि मान्छेले सहदात प्राप्त गरे । सार्वजनिक सम्पत्तिको तोड भयो । नेतामाथि हातपात भयो । यो सबै राम्रा नराम्रा कामबाट हामीले एउटा शिक्षा लिएर अगाडि जानुपर्नेहुन्छ । त्यसका लागि दलहरूले आफैँभित्र रूपान्तरण, एजेन्डा रूपान्तरण, नेतृत्व रूपान्तरण अनि लोकतन्त्र बलियो पार्ने र अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश हेरेर देशको अस्तित्व, देशको सार्वभौम सत्तालाई अफ बलियो बनाएर लानुपर्ने हुन्छ ।

हरेक परिवर्तन युवाहरूको आन्दोलनबाट भएको छ । तर आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धि‍को नेतृत्व पुरानै पुस्ताले गरेको देखिन्छ । यसको सन्देश के होला ?

धेरैजसो आन्दोलनपछिको परिवर्तनको नेतृत्व पुरानै अनुहारले गरेका छन् । अहिले पनि त्यस्तै देखियो । जेनजी आन्दोलनले कब्जा गरेको सत्ता ७३ वर्षीय सुशीला कार्कीको हातमा पुगेको छ । यद्यपि बिपी कोइरालालगायत केही युवाहरूले आफ्नो आन्दोलनको नेतृत्व लिनुभएको थियो । तर पुरानो पुस्ताले समाजमा आउने नयाँ युवाको मागलाई नजरअन्दाज गर्दो रहेछ । तपाईँले भनेको युवा र नेतृत्वको विषयमा अलि फरक देखिन्छ । युवाको आकांक्षा कसले पूरा गर्छ ? महाथिर मोहम्मदले ९०

वर्षमा पनि युवाको आकांक्षा पूरा गर्न गराएका थिए । त्यसकारण रूपान्तरणलाई जसले सम्बोधन गर्न सक्यो, त्यही नेता हुन्छ । उमेरले त्यति छेकवार नहुंदो रहेछ । तर हरेक १० देखि १४-२० वर्षमा नयाँ युवाहरूले आन्दोलन गर्दो रहेछ । परिवर्तित समाजको जुन संरचना हुन्छ त्यसले खोजेको नयाँ कार्यशैली नयाँ गर्भर्नेत्स, नयाँ विकासको मोडेल, नयाँ दृष्टिकोण ल्याउने व्यक्तिले परिवर्तनको नेतृत्व लिने हुँदा त्यहाँ उमेरको हिसाबले युवा वा पुराना पुस्ता भन्ने हुन्न ।

यो आन्दोलनले व्यवस्था नै परिवर्तन गरेर प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको व्यवस्थाको परिकल्पना गरेको छ । यसमा तपाईंको मत के छ ?

जेनजीकै अगुवाहरू पनि विरोधाभास छन् । उनीहरूले एउटै मान्छे, म्युजिकल चेयरजस्तो पटक-पटक दोहोरिरहेको देखे । मासले पप्पुल नमाने पनि पार्टीले त्यसैलाई नेतृत्व दिने भएकाले जेनजीले प्रधानमन्त्री प्रत्यक्ष हुनुपर्छ भनेका हुन् । कार्यकारी प्रधानमन्त्री ठिकै । त्यस्तो किसिमको मोडालिटी अपनाउन सकिन्छ । तर प्रत्यक्ष चुनावमा सबभन्दा बढी भोट ल्याउनेलाई प्रधानमन्त्री बनाउन चाहिँ गाह्रो हुन्छ । किनभने त्यो त संविधानमै परिवर्तन गर्नुपर्छ । संविधान परिवर्तन गर्दा नयाँ पुराना सबै पार्टी संसदमा हुन्छन् । उहाँहरूको पनि सहमतिमा हुनुपर्छ । एउटा पक्षले गरेर मात्रै हुँदैन । अहिलेको जुन म्युजिकल चेयर सिस्टमले यस्तो कुरा उठेको हो । पार्टीको आफ्नो गर्भर्निड स्ट्रक्चरबाट कसरी चुनावमा गरिन्छ, र को मान्छेलाई नेतृत्व गर्न दिइन्छ भन्ने आधारमा हेरिनुपर्छ । त्यसकारणले नेपालजस्तो मुलुकलाई प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको आवश्यकता, त्यसबाट हुने जोखिम, फाइदा सबै हेरेर मात्र निर्णय लिनुपर्छ ।

विश्व राजनीतिलाई पनि विश्लेषण गर्दै नेपालमा प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रधानमन्त्री बनाउदाका फाइदा, बेफाइदा के हुन्छ ?

बहुजाति, बहुभाषिक हिसाबले गाँजिएको, क्षेत्रीयताले बढी गाँजिएको मुलुकमा सिधै

इलेक्टेड प्राइमिनिस्टर हुने कुरामा चाहिँ केही अप्ठ्यारो पर्न सक्छ । किनकि निर्वाचनमा जातीय नाराउने स्थान पाउँछन्, भेगीय नारा आउँछन्, क्षेत्रीय नारा पाउँछन् त्यो कुराले चाहिँ धेरै सेन्सिटिभ हुन्छ । हाम्रोजस्तो पोलराइज हुने सोसाइटी र विकसित मुलुकको तुलनामा राजनीतिक चेतनाको विकास समेत भइनसकेको अवस्थामा मान्छेलाई उत्तरदायित्व बनाउनुपर्छ । उत्तरदायी बनाउने मोडालिटी विभिन्न हुन सक्छ ।

त्यसकारणले बढी पारदर्शी रूपले यही व्यवस्थामा जानु उचित हुन्छ । जस्तै सांघ मन्त्री हुन नपाउने भनिएको छ, त्यो पनि हुन सक्छ । अथवा जुन कार्यकारी मान्छे हुन्छ त्यसैले पर्फमेन्सको आधारमा छान्ने र संसदले अनुमोदन गर्ने विभिन्न किसिमका मोडालिटी अपनाउन सकिन्छ । अथवा एक व्यक्ति दुईचोटिभन्दा हुन नपाउने भन्ने व्यवस्था ल्याइयो भने ठिक हुन्छ । जुन विश्वप्रकाश शर्माले मोडालिटी ल्याउनु भाग्यो । त्यस्तै पर्फमेन्स गर्न नसक्नेले नेतृत्वमा बस्न नपाउने भन्ने किसिमको खाका विकास गर्नुपर्ने देखिएको छ । यो खाका पार्टीको विधान होस् अथवा संविधानमै होस् कार्यकारी मान्छेलाई उसको पर्फमेन्स हेरेर छान्ने र उसलाई फालेर नयाँ ल्याउने किसिमबाट हाम्रा पार्टीहरूका विधानमा अथवा संविधानमै प्रावधान राख्नुपर्छ ।

सुशीला कार्की नेतृत्वको अन्तरिम सरकारप्रति तपाईं र नेपाली कांग्रेसको दृष्टिकोण कस्तो छ ?

तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीको ढिपीका कारण यो अवस्था आयो । संविधानभन्दा बाहिरबाट विशेष परिस्थितिमा बनाइएको यो सरकारको संवैधानिक अस्तित्व छैन । राजनीतिक अस्तित्व मात्रै हो । राजनीतिक अस्तित्व र निर्वाचन गराउन आएको सरकारले आफ्नो म्यान्डेटअनुसार स्वतन्त्र निर्वाचन गरिदियो भने हामी त्यस्तो निर्वाचनमा भाग लिनुपर्छ । किनभने हामी देशलाई थप गुथ्नुदुधमा लैजान चाहनौँ । फेरि कन्सिलन्ट हुन्छ । युवा पुस्ता र पुराना दलबीच फेरि कन्सिलन्ट भयो

भने संवैधानिक वैध नभएको यो सरकारको राजनीतिक अस्तित्वसमेत समाप्त हुन्छ । त्यस कारण पनि सरकार जिम्मेवार भएर आफ्नो म्यान्डेटअनुसार काम गरौस् भन्न चाहन्छु । **अस वैधानिक तरिकाबाट बने का सरकारले गराएको निर्वाचनमा दलहरू जाने अवस्था रहन्छ ?**

संक्रमणकालीन राजनीतिको हिसाबले यसलाई स्वीकार गरेर यसले आयोजना गरेको निर्वाचन जानुपर्छ । समयमै निर्वाचन गर्ने दबाव दिएर निर्वाचनपछि (ब्याक टु द ट्यांक) संविधानकै टर्‍यांकमा जाने बाटो हामीले रोज्नुपर्छ । युवाहरूको त्यत्रो साहदात प्राप्त गरेर ल्याएको चिजलाई फेरि हामीले नजर नजरअन्दाज गर्‍यो भने फेरि दलहरूले नै समाजमा कन्सिलन्ट ल्याएको जस्तो हुन्छ । यो आन्दोलनको उपलब्धि पनि संस्थागत गर्दै संविधानलाई फेरि ब्याक टु द टर्‍यांकमा ल्याउन हामी निर्वाचनमै जानुपर्छ ।

सरकारले समयमै निष्पक्ष निर्वाचन गर्न सक्छ भन्ने विश्वास दलहरूलाई छ कि छैन ?

राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीलाई ६ महिनाभित्र निर्वाचन गर्नुहोस् भनेर म्यान्डेटसहित नियुक्त गर्नुभएको छ । एक महिना भइसक्यो । त्यही समयभित्र रहेर यसले निर्वाचन गर्नुपर्छ । यो आन्दोलनलाई अरू काम म्यान्डेट पनि छैन । संविधान संशोधनलगायत न्यान्याँ काम यसले गर्न सक्दैन । चुनाव गराउन राजनीतिक दलहरूको पनि सहमति चाहिन्छ । दलहरूलाई सहमतिमा लिएर निर्वाचनलाई चुस्त, सक्षम, पारदर्शी बनाउने काम सरकारको हो । मेरो विचारमा दलहरूले सहयोग चाहिँ गर्नुहोस् । प्रधानमन्त्रीले दलहरूसँग संवादको प्रक्रिया सुरु नगरे पनि निर्वाचन आयोगबाट र राष्ट्रपतिबाट सुरु भएको छ । दलहरूले पनि सहयोग गरेर जानुपर्छ, सरकारले चुनाव गराउने वातावरण बनाउने आवश्यक संवाद चाँडै आँध बढाएर मुलुकको संकट समाधानमा जानुको विकल्प छैन । फेरि संसद पुनर्स्थापनातिर जानु उपयुक्त हुँदैन ।

ऐनापहरा पार्कबाट एक वर्षमा ६० लाख आम्दानी

तनहुँ / मस- आँबुखैरेनी गाउँपालिकाको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यस्थल ऐनापहराबाट एक वर्षमा ६० लाख रुपैयाँ आम्दानी भएको छ । आँबुखैरेनी-२ र ४ को सीमानामा अवस्थित ऐनापहराबाट गाउँपालिकाले गत आर्थिक वर्ष आन्तरिक राजस्वतर्फ ६० लाख रुपैयाँ आम्दानी गरेको हो ।

ऐनापहरामा पर्यटक आकर्षित गर्न पार्क निर्माण गरिएको छ । पार्क प्रवेश गर्नेसँग टिकट लिने गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष शुक्र चुमानले जानकारी दिए । स्थानीयलाई ५० र बाह्यलाई १०० टिकट शुल्क तोकिएको छ । ऐनापहरालाई पर्यटकीय गन्तव्यस्थल बनाउन दुई करोड लगानीमा विभिन्न संरचना निर्माण गरिएको छ ।

पृथ्वी राजमार्गसँगै जोडिएको

ऐनापहरा पार्क पछिल्लो समय पर्यटकको विश्रामस्थलका रूपमा विकास हुन थालेको छ । सार्वजनिक बिदा र शनिवारका दिन यहाँ आन्तरिक पर्यटकको घुइँचो नै लाग्ने गरेको छ । शनिवार यहाँ एक हजारभन्दा बढी पर्यटकको आगमन हुने गरेको आँबुखैरेनी-२ का वडाध्यक्ष आशवहादुर गुरुङले बताए ।

दुइवामा विभिन्न कलात्मक आकृति कोरिएको यस ठाउँ पर्यटकको रोजाइमा परेको उनको भनाइ छ । उनले भने, ‘गाउँपालिकाले यस ठाउँलाई पर्यटकीय गन्तव्यस्थलका रूपमा अगाडि बढाएको छ, राजमार्गसँगै जोडिएकाले पनि यस ठाउँ रोजाइमा पर्ने गरेको छ, राजमार्ग भएर यात्रा गर्नेहरू पनि यहाँ रोकिएर आनन्दित भएर जान्छन् ।’

यहाँ रहेका दुइवालाई कलात्मक बनाएर पर्यटकलाई थप आकर्षित बनाइएको छ । भरना भरेको ठाउँको दुइवामा गणेशको आकृति बनाइएको छ भने भरना नजिकैको दुइवामा आमा र बच्चा तथा परीको आकृति बनाइएको छ । पर्यटकलाई थप आकर्षित गर्न गाउँपालिकाले यहाँ गत साउन ३ गतेदेखि ‘स्काइ वाक’ सुरु गरिसकेको छ । स्काइ वाकको मूल्य २ सय ५० तोकिएको छ । १५ लाखको लगानीमा स्काइ वाक निर्माण गरिएको हो ।

करिव ५० मिटर अग्लो र ५७ मिटर लामो स्काइ वाकको प्रत्येक पाइला बीचमा एक फिटको खाली स्थान राखिएको छ । तनहुँकै अग्लो महाभारत पर्वत शृङ्खला छिम्केश्वरीको फेदीमा अवस्थित सिउँडी खोलाको पानी बगेर भरनामा मिसिएको छ । ऐनापहरा भरनालाई व्यवस्थित बनाउन गाउँपालिकाले विस्तृत गुरुयोजना प्रतिवेदन तयार गरेको जनाएको छ ।

यस ठाउँलाई व्यवस्थित गर्न विस्तृ्त परियोजना प्रतिवेदनअनुसार रु १० करोड बजेट आवश्यक पर्छ । यस ठाउँमा बुद्धको मूर्ति, रेलिड, पार्किङलगायत संरचना निर्माण गर्ने उल्लेख छ ।

खोटाङ / मस- जे नजी आन्दोलनपछि बनेको वर्तमान सरकारले आगामी फागुन २१ गतेका लागि प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन घोषणा गरेसँगै खोटाङमा पनि फोटोसहितको मतदाता नामावली दर्ता तथा अद्यावधिक गर्नेरगराउने युवाको चहलपहल बढेको छ । गत भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी आन्दोलनपछि गठन भएको प्रधानमन्त्री सुशीला कार्की नेतृत्वको सरकारले निर्वाचन आयोगलाई दिएको निर्देशनअनुसार निर्वाचन आयोगले प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन गर्न यही असोज ९ गतेदेखि देशभर एकैसाथ मतदाता नामावली सकलन तथा अद्यावधिकको काम सुरु गरेसँगै खोटाङका नागरिकले पनि आफ्नो नाम दर्ता तथा

अद्यावधिक गर्न थालेका हुन् ।

दश स्थानीय तह रहेको जिल्लामा दैनिक १५ देखि ४० जनासम्मले आफ्नो नाम फोटो सहितको मतदाता नामावलीमा दर्ता तथा अद्यावधिक गराउने गरेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय खोटाङका प्रमुख

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सुचना
यस कम्पनीको मिति २०८२/०४/०८ मा सम्पन्न विशेष साधारणसभाले निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाम **पिस पायोतिगर इट्टरलीस मोडेल स्कूल प्रा.लि.** (दर्ता नं.१९३३०) को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु बाँकीनु पर्ने कर दायित्व आदि परिवर्तित कम्पनीले तिर्ने ब्यहोर्न गरी कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको मिति २०८२/०६/०७ को निर्णयानुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **डिवाइड पाठशाला हाइ प्रा.लि.** (दर्ता नं.१९२३०) कायम गरिएको व्यहोरा यसै सुचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ ।
डिवाइड पाठशाला हाइ प्रा.लि.
तुसुली उपमहानगरपालिका वडा नं. ६ हाड

रवीन मगरले जानकारी दिए ।

‘देशभर खुला गरिएको मतदाता नामावलीमा दर्ता तथा अद्यावधिक आगामी कात्तिक ३० गतेसम्म सञ्चालन हुन्छ । जिल्लामा अहिलेसम्म अपेक्षा गरेअनुसार

मतदाता नामावली दर्ता तथा अद्यावधिक गर्ने काम भएको छैन । यद्यपि, हामीले प्रचारप्रसार गरिरहेका छौँ’, उनले भने, ‘नयाँ दर्ता गराउनेले अनलाइन फाराम भरेर बायोमेट्रिक गर्न कार्यालयमा

आउने तथा अद्यावधिक गर्नेहरू कार्यालय आउनुपर्दैन । नयाँ दर्ता गराउनेका लागि बिदाको दिनवाहेक दैनिक विहान ८ बजेदेखि बेलुका ६ बजे सम्म कार्यालय खुला राखिनेछ ।’

ओमनमा रोजगार									
कम्पनी : GLOBAL BUSINESS SERVICES LLC					सहकर् OMAN L.T. No.:332178				
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८२/०६/२३					सल्लाही नं.: ६०२४८८६४				
रि. नं.	कामचरको थप	मान संख्या पुर्णक	अहिले	व्यवधान योजना	मासिक तलब AED के.रु.	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिबन्धन जर्जी समय	दैनिकमा काम गर्ने दिन	मासिक फिज
1.	Foundation Digger	4	0		120 ४४.१८२				
2.	Mason	8	0	समाश्रित कामदार छैन	120 ४४.१८२	का.सि. अनुसर.		६ दिन	का.सि. अनुसर.
3.	General Electrician	5	0		120 ४४.१८२				९ वर्ष

अन्तर्गतता मैनापार कार्यालय काठमाडौँमा २०८२ कात्तिक २ र ३ गते (19 & 20 October 2025) मा हुनेछ ।									
संख्या नं. रोजगारको थप	कामचरको थप	मान संख्या पुर्णक	अहिले	व्यवधान योजना	मासिक तलब AED के.रु.	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिबन्धन जर्जी समय	दैनिकमा काम गर्ने दिन	मासिक फिज
1.	Plumber	25	0		1400 ४४.०२६				
2.	Painter assistant building	5	0		1400 ४४.०२६				
3.	Electrician (Gen.)	14	0	समाश्रित कामदार छैन	1600 ६१.७४४	का.सि. अनुसर.		६ दिन	का.सि. अनुसर.
4.	Construction Carpenter General	6	0		1400 ४४.०२६				६ वर्ष
5.	Concrete Mason	3	0		1400 ४४.०२६				
6.	Air Condition Technician	27	0		1600 ६१.७४४				

अन्तर्गतता मैनापार कार्यालय काठमाडौँमा २०८२ कात्तिक २ गते (19 October 2025) मा हुनेछ ।									
संख्या नं. रोजगारको थप	कामचरको थप	मान संख्या पुर्णक	अहिले	व्यवधान योजना	मासिक तलब AED के.रु.	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिबन्धन जर्जी समय	दैनिकमा काम गर्ने दिन	मासिक फिज
1.	Plumber	25	0		1400 ४४.०२६				
2.	Painter assistant building	5	0		1400 ४४.०२६				
3.	Electrician (Gen.)	14	0	समाश्रित कामदार छैन	1600 ६१.७४४	का.सि. अनुसर.		६ दिन	का.सि. अनुसर.
4.	Construction Carpenter General	6	0		1400 ४४.०२६				६ वर्ष
5.	Concrete Mason	3	0		1400 ४४.०२६				
6.	Air Condition Technician	27	0		1600 ६१.७४४				

अन्तर्गतता मैनापार कार्यालय काठमाडौँमा २०८२ कात्तिक २ गते (19 October 2025) मा हुनेछ ।									
संख्या नं. रोजगारको थप	कामचरको थप	मान संख्या पुर्णक	अहिले	व्यवधान योजना	मासिक तलब AED के.रु.	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिबन्धन जर्जी समय	दैनिकमा काम गर्ने दिन	मासिक फिज
1.	Plumber	25	0		1400 ४४.०२६				
2.	Painter assistant building	5	0		1400 ४४.०२६				
3.	Electrician (Gen.)	14	0	समाश्रित कामदार छैन	1600 ६१.७४४	का.सि. अनुसर.		६ दिन	का.सि. अनुसर.
4.	Construction Carpenter General	6	0		1400 ४४.०२६				६ वर्ष
5.	Concrete Mason	3	0		1400 ४४.०२६				
6.	Air Condition Technician	27	0		1600 ६१.७४४				

अन्तर्गतता मैनापार कार्यालय काठमाडौँमा २०८२ कात्तिक २ गते (19 October 2025) मा हुनेछ ।									
संख्या नं. रोजगारको थप	कामचरको थप	मान संख्या पुर्णक	अहिले	व्यवधान योजना	मासिक तलब AED के.रु.	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिबन्धन जर्जी समय	दैनिकमा काम गर्ने दिन	मासिक फिज
1.	Plumber	25	0		1400 ४४.०२६				
2.	Painter assistant building	5	0		1400 ४४.०२६				
3.	Electrician (Gen.)	14	0	समाश्रित कामदार छैन	1600 ६१.७४				

‘ए’ डिभिजन लिगका क्लबले भने- ‘होम एन्ड अवे फरम्याटमा खेल्न तयार छैनौं’

काठमाडौँ/मस- सहिद स्मारक ‘ए’ डिभिजन लिगका क्लबहरूले होम एन्ड अवे फरम्याटमा यस सिजनको लिग खेल्न आफूहरू तयार नरहेको बताएका छन् ।

ललितपुरको कुपण्डोलमा शनिवार पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्दै शीर्ष डिभिजनका ९ वटा क्लबले छोटो समयको तयारीबाट होम एन्ड अवे फरम्याटमा लिग गर्नु आफूहरूका लागि मान्य नहुने बताएका हुन् । अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)ले लिगबारे छलफल गर्न बोलाइएको बैठकअघि नै शीर्ष डिभिजनका ९ क्लबले पत्रकार सम्मेलन गर्दै दवाव दिएको हो । शीर्ष डिभिजनका ९ क्लबले लिग व्यवस्थापन र संरचनामा व्यापक सुधारको माग गरेका छन् ।

एन्फाले गत असोज ४ गते पत्रमार्फत शीर्ष डिभिजनका क्लबलाई असोज २६ गतेका लागि बैठक बोलाएको छ । तर त्यो बैठक अगाडि नै क्लबहरूले

एन्फाले आयोजना गर्न लागेको लिगमा व्यापक सुधार आवश्यक रहेको माग गरेका छन् ।

एन्फाले आगामी पुसदेखि सहिद स्मारक ए डिभिजन लिग गर्ने तयारी गरेको छ । त्यसका लागि एन्फाले केही तयारी पनि अगाडि बढाइसकेको छ । सोही बैठक अगाडि १४ मध्ये नौवटा क्लबले लिगमा व्यापक सुधारको माग राख्दै जवाफ दिएका छन् ।

आइतबारको बैठकमा सहिद स्मारक ‘ए’ डिभिजन लिग र जेनजी आन्दोलनका कारण रोकिएका अन्य प्रतियोगिताहरू सुचारु गर्ने विषयमा छलफल

गर्दैछ । सो बैठकमा एन्फा यु-१६ युथ लिगका बारे पनि छलफल हुनेछ । एन्फाका पूर्वअध्यक्ष कर्माछिरिङ शेर्पाको नेतृत्वमा न्युरोड टिम (एनआरटी), फ्रेंड्स क्लब, श्री भगवती क्लब, चर्च ब्याडज युनाइटेड, मनाङ मस्याङ्दी क्लब, सातदोबाटो युथ क्लब, संकटा क्लब र मछिन्द्र क्लबका प्रबधिकारीको उपस्थिति थियो । क्लबहरूले नेपाली फुटबलमा व्यावसायिकता, पारदर्शिता र निष्पक्षता सुनिश्चित गर्न एन्फाले आधारभूत मुद्दाहरूलाई सम्बोधन गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् ।

क्लबहरूले एन्फालाई एसियाली फुटबल महासंघ (एएफसी)सँग समन्वय गरी लिग सञ्चालन गर्न पूर्ण अधिकारसहितको स्वतन्त्र लिग समिति गठन गर्न आग्रह गरेका छन् । समितिलाई आर्थिक, कानुनी, निष्पक्ष तथा व्यवस्थित तरिकाले लिग व्यवस्थापन गर्न अधिकार दिनुपर्ने क्लबहरूको माग छ । त्यस्तै क्लबहरूले एन्फाले लिग आयोजना गर्नुभन्दा पहिले उचित पूर्वाधारमा सहयोग उपलब्ध गराउनुपर्नेमा जोड दिँदै ‘होम एन्ड

अवे’ खेलका बारेमा स्पष्ट प्रावधान माग गरेका छन् । एन्फाले एएफसी र एन्फा स्वयमको मापदण्ड अनुरूप कम्तिमा १० वर्षको लागि घरेलु मैदानको कानुनी अधिग्रहणलाई सहज बनाउन माग गरेका छन् ।

क्लबहरूद्वारा जारी विज्ञप्तिमा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासअनुसार क्लबहरूलाई ‘टिम लजिस्टिक’ र खेल सञ्चालन खर्च उपलब्ध गराउन र शीर्ष ६ भित्र अटाउने क्लबहरूको पुरस्कार रकम बढाउने माग पनि उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी सम्बन्धित सरकारी निकायहरूसँगको समन्वयमा नेपालको कानुनअन्तर्गत ‘म्याच फिक्सिङ’ र सट्टेबाजी जस्ता आपराधिक कार्यलाई कडाइका साथ रोक्न आधिकारिक निकाय गठन गर्ने प्रस्ताव पनि क्लबहरूले गरेका छन् ।

स्कटल्यान्डका जर्ज मन्सेले विराटनगरबाट एनपिएल खेल्ने

काठमाडौँ/मस- स्कटल्यान्डका ओपनिङ ब्याटर जर्ज मन्सेले आगामी नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) २०२५ मा विराटनगर किङ्सको जर्सीमा देखिने भएका छन् । विराटनगरले शनिवार मन्सेसँग औपचारिक रूपमा सम्झौता सम्पन्न गरेको जनाएको छ ।

३२ वर्षीय मन्से अनुभवी बाँयाहाते ब्याटर हुन् । उनले सन् २०१७ देखि स्कटल्यान्डको राष्ट्रिय टोलीका लागि खेल्दै आएका छन् । मन्सेले ८१ टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय खेलमा दुई शतक र १३ अर्धशतकसहित २ हजार ३०२ रन जोडेका छन् । एकदिवसीय अन्तर्राष्ट्रियमा भने उनले ७० खेलबाट २ हजार ६३० रन बनाएका छन् ।

समग्र टी-२० क्रिकेटमा मन्सेले १०२ खेल खेली २ हजार ६४८ रनको योगदान दिएका छन् । लिष्ट ‘ए’ क्रिकेटमा पनि उनले ३ हजार १९८ रन जोड्दै उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका छन् । मन्सेले यसअघि विभिन्न फ्रेन्चाइज लिगहरूमा समेत अनुभव बटुलिसकेका छन् । उनले दुवै

क्यापिटल्स, कराची किङ्स, चेन्नई ब्रेम्स, ब्राम्पटन वुल्स र सिल्लेट स्ट्राइकर्सका लागि खेलेका थिए । गत सिजन विराटनगरले न्युजिल्यान्डका स्टार ब्याटर मार्टिन गार्थललाई टोलीमा समावेश गरेको थियो ।

यसपटक भने क्लबले पहिलो विदेशी साईनिङको रूपमा मन्सेलाई अनुबन्ध गरेको हो । एनपिएलको दोस्रो संस्करण आगामी मंसिर १ देखि २७ गतेसम्म हुने तय गरिएको छ ।

स्व. कैलाश राई स्मृति फुटबल प्रतियोगितामा इलाभेन स्टारको जित

विन्द राई/मध्यान्ह

उदयपुर, २५ असोज

स्व. युवराज (कैलाश) राईको स्मृतिमा आयोजित तेस्रो फुटबल प्रतियोगिताको उद्घाटन खेलमा इलाभेन स्टार फुटबल समूह, वोक्सेले रिभरसाइड युवा समूह धरमपुर, सिरहालाई ९-० को गोलअन्तरले पराजित गरेको छ । जिल्ला फुटबल संघ उदयपुरको समन्वय र बगाहा युवा समूहको आयोजनामा बगाहा खेल मैदानमा शनिवारदेखि सुरु भएको यो प्रतियोगिता कात्तिक १ गतेसम्म चल्नेछ ।

प्रतिस्पर्धात्मक खेलमा इलाभेन स्टारका शिशिर लेखीले १७औं मिनेटमा पहिलो गोल

गरे । दोस्रो हाफमा योगेश विष्टले ५२औं मिनेटमा दोस्रो, विवेक चौधरीले ५८औं मिनेटमा तेस्रो, सोइसन राईले ५९औं मिनेटमा चौथो र विशाल चौधरीले ६२औं मिनेटमा पाँचौं गोल गरे ।

विशालले थप एक गोल गर्दै टिमलाई छैटौं गोल दिलाए । आशिष भुजेलले ७४औं मिनेटमा सातौं गोल गरे भने शिशिर लेखीले थप दुई गोल गर्दै टिमलाई ९-० को जित दिलाए । शिशिर लेखी खेलको ‘म्यान अफ द म्याच’ घोषित भए ।

आयोजकका अनुसार आइतबार दमौटी फुटबल समूह र नेपालटार आदर्श युवा समूहबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ ।

काठ दाउरा विक्रि लिलाम सम्बन्धी २१ दिने सूचना

प्रकाशित मिति : २०८२/०६/२६ गते

यस पशुपति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको मिति २०८२/०४/०३ गतेको निर्णय र यस कार्यालयको यस समूह भित्र खपत गरिएको ०.५ चट्टा दाउरा, जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिलाई उपलब्ध गराइएको साल जातको काठ ए ग्रेड ८ थान १४६.४९ क्यू फि, बी ग्रेड १० थान १७.७९ क्यू फि, सी ग्रेड ५ थान ३२.०९ क्यू फि, गरि जम्मा २३ थान २७६.३० क्यू फि त्यसै गरि व्यापारिक प्रयोजनको लागि विक्रि विवरण गर्न सहमति दिइएको साल जातको काठ ए ग्रेड ३० थान ५०६.४३ क्यू फि, बी ग्रेड २४ थान २१५.२१ क्यू फि, सी ग्रेड १६ थान ७३.४० क्यू फि गरि जम्मा ७० थान ७९५.०४ क्यू फि काठ सामुदायिक वनको घाटगदिमा मौज्जात रहेकाले शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भएकाले इच्छुक व्यक्ति, संघ र संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना पहिलो पटक प्रकाशन भएको मितिले २१ दिन भित्र बोलपत्र खरिद गरि २२ औं दिनमा शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने आह्वान गरिन्छ । विस्तृत जानकारीको लागि सूचना यस सा.व.उ.स को कार्यालयमा सूचना टाँस गरिएको व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

श्री पशुपति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
प.न.पा. १, पावि, डडेल्धुरा

काठ तथा दाउरा बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्रीको सूचना

सूचना प्रकाशन मिति : २०८२/०६/२६ गते

डिभिजन वन कार्यालय, कञ्चनपुरको लिलाम ईजाजत सहमति अनुसार समूहको घाटगद्दीमा राखिएको लट नं. १ को खयर जातको काठ ए ग्रेड ४६४ थान ११८५.९५ क्यू फि त्यसै गरि लट नं. २ को अस्ना जातको काठ ए ग्रेड २१ थान ६३९.८७ क्यू फि, बी ग्रेड २० थान १५९.८३ क्यू फि, सी ग्रेड १ थान १४.२४ क्यू फि, गरि जम्मा ४२ थान ८०५.९४ क्यू फि काठ जे-जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजानु पर्ने गरी लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । ईच्छुक काठ दाउरामा आधारित उद्योग सञ्चालन गर्ने भनी प्रचलित कानून वमोजिम दर्ता तथा नबिकरण भएका उद्योगले यो सूचना पहिलो पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ (एककाइस) दिनभित्र यस समूह वा डिभिजन वन कार्यालय, कञ्चनपुरबाट शिलबन्दी बोलपत्र खरिद गरी दाखिला गर्न आह्वान गरिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि कार्यालय समयभित्र यस समूहमा सम्पर्क राख्न सकिने छ, साथै विस्तृत सूचना यस समूहको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ ।

श्री कृष्ण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
शुक्लाफाँटा नगरपालिका वडा नं.-११, कञ्चनपुर

“कृषि, पर्यटन र पूर्वाधारको दीगोपन: समृद्ध, सुसंस्कृत शहिद लखन”
Shahid Lakhan Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive
Ghairung, Gorkha
Gandaki Province
Invitation for Bids
Date of publication: 2082-06-26 BS

1. Shahid Lakhan Rural Municipality invites electronic bids from eligible bidders for the construction of works mentioned in table below under National Competitive Bidding – Single Stage Two Envelope Bidding procedures.

S. N.	Contract No:	Brief Description of Goods Title	Bid Security Amount in (NRS.)	Last Date & Time of Bid Submission	Bid Opening Date and time	Bid Validity Period after bid opening	Cost of Bidding Document (NRS.)
1	SLRM/GO/NCB/W/ROAD/082/083/05	Upgrading works of Namjung Ghairung Taklung Manakamana Road	25,00,000.00	2082/07/25, BS) Up to 12:00hr	2082/07/25 BS,13:00hr	120 days	5,000.00

2. Only eligible bidders meeting the following key qualifications shall be permitted to participate in this bidding process:

• Minimum Average Annual Construction Turnover of the best 3 years within the last 10 years: NRs.65.18 million.

• Minimum Work experience of similar size and nature: One number of Road works with Bituminous Pavement project with value of NRs. 34.76 million.

• Minimum Bid Capacity: NRs. 78.22 million.

3. Tender Procedures shall follow Public Procurement Act 2063 and Public Procurement Regulation 2064.

4. For further information, please refer to the PPMO's website. Any amendment in the notice or bid documents will be posted in website www.shahidlakhanmun.gov.np, notice board of this office and PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp.

Chief Administrative Officer

तिहारमा फूल बिक्री नहुने हो कि भन्ने चिन्तामा छौं रातारात भारतबाट फूल नआओस्

तिहार आउन एक साता मात्र छ । तिहारलाई फूलको पर्वको रूपमा पनि लिइन्छ । तिहारकै लागि लक्षित गरेर कैयन किसानहरूले फूल खेती गर्ने गर्छन् । साथै, तिहार लक्षित फूलको व्यवसाय पनि राम्रो हुने गरेको छ । पछिल्लो समयमा फूलको व्यवसायमा नेपाल आत्मनिर्भर हुँदै गएको छ । तर, पछिल्लो समयमा देशमा भएको आन्दोलनले अन्य व्यवसायी जस्तै नर्सरी व्यवसायी समेत निराश बन्न पुगेका छन् । तर, निराशालाई आशामा बदल्नको लागि भन्दै नर्सरी व्यवसाय गरेर फूलखेतीलाई विस्तार गर्दै आएको नर्सरी व्यवसायी संघले काठमाडौंको भुकुटीमण्डप असोज २८ देखि कार्तिक १ गतेसम्म पाँच दिन तिहारको उत्सव, फूलको महोत्सव गर्दै छ । प्रस्तुत छ, सोही अवसरमा संघका अध्यक्ष **राजजी तिमिल्सिना**सँग मध्यान्हका **छबि सापकोटा**ले गरेको कुराकानी ।

राजजी तिमिल्सिना अध्यक्ष, नर्सरी व्यवसायी संघ

नर्सरी व्यवसायीको अवस्था कस्तो छ ?

भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी आन्दोलनले व्यवसायीदेखि उपभोक्ता समेतलाई असर गरेको छ। जेनजी आन्दोलनको प्रभावका कारण तिहारको लागि भनेर उत्पादन गरिएका फूलहरू कम बिक्री हुने हो की भन्ने चिन्तामा व्यवसायीहरू छौं। अहिले तिहार आउँदै गर्दा समेत बजारमा उत्साह छैन। आन्दोलनपछि नर्सरी व्यवसायमा समेत मन्दीको अवस्था सृजना भएको छ। यो बेला नर्सरीमा फूलहरूको किनमेल हुने सिजन हो तर, त्यति व्यापार छैन। लगानीको प्रतिफल प्राप्त गर्ने बेलामा भएको आन्दोलनले लगानी समेत उठाउन कठिन हुने हो की भन्ने चिन्ता सबै नर्सरी

व्यवसायीमा छ। त्यसैले यो वर्ष हामीले व्यापार कमै हुने आकलन गरेका छौं। किनभने आम मानिसमा अहिलेपनि डर त्रास छ। भोलि के हुन्छ भन्ने त्रासले आम मनोविज्ञान कमजोर छ। हामीले पनि एक्सो गर्ने की नगर्ने भन्ने दोधारकै बीच कार्यक्रम गर्दै छौं। अर्को पनि विभिन्न समूहले आन्दोलन गर्ने भनिरहेका छन्। यो तनावको बीचमा हामी मेला आयोजना गर्दैछौं। यस्तो बेलामा मेला प्रदर्शनी गरेर केही भएपनि नर्सरी व्यवसायी र पुष्प व्यवसाय गर्नेलाई केही प्रोत्साहन हुने अपेक्षासहित जोखिम मोलेर एक्सो गर्ने तयारीमा छौं।

तिहार लक्षित बिक्री हुने फूल उत्पादनको अवस्था कस्तो छ ?

तिहारमा धेरै बिक्री हुने सयपत्री फूलको उत्पादन राम्रो छ। पछिल्लो समयमा पुष्पखेती गर्ने प्रचलन बढेको छ। तिहारकै लागि लक्षित गरेर देशभर फूलखेती गर्नेको संख्या पनि बढेको छ। तर, यहाँ भारतीय फूल आएर किसानहरू सधैं मार्गमा पर्ने गरेका छन्। तर, अहिले धेरै स्थानीय तहले भारतबाट आउने फूलमाथि प्रतिबन्ध लगाउनु भन्नेका छन् त्यसले स्वदेशमै फूलखेती गरेका व्यवसायीलाई फाइदा हुन्छ। यो वर्ष विगतमा भन्दा सयपत्री फूल राम्रो फुलेको छ गोदावरी चारिँ अलिकति कम छ। तिहारकै लागि भनेर गोदावरीको फूल चारिँ अलिकति कम छ। अहिले रातारात भारतबाट फूल आएन भने व्यवसायीलाई

फाइदा नभएपनि आफ्नो लगानी उठ्न सक्ने अवस्था छ।
तिहारलाई लक्षित गरेर गर्न लागिएको फूल महोत्सवमा के-के प्रस्तुत हुँदैछ ?
नर्सरी व्यवसायको विकास र विस्तार गरी स्वच्छ वातावरण सहित आय र रोजगार प्रवर्धन गर्ने उद्देश्यसहित तिहारको उत्सव, फूलको महोत्सव गर्न लागिएको हो। असोज २८ देखि कार्तिक १ गते सम्म एक्सो सञ्चालन हुनेछ। नर्सरी र नर्सरी जन्य वस्तुको अत्याधिक परनिर्भरतालाई न्यूनीकरण गर्दै स्वदेशी उत्पादनको प्रयोग बढाउन यस विषम परिस्थितिमा हामीले एक्सो गर्ने तयारी गरिरहेका छौं। एक्सोमा नर्सरी व्यवसायीका ६० वटा

भन्दा बढी स्टल हुनेछन् भने मल, औजार र अफिसियल स्टल गरी ७० वटा स्टल हुनेछन्। मेलाका ३५ हजार भन्दा बढीले अवलोकन गर्ने र ७० लाख भन्दा बढीको आर्थिक कारोबार हुने अपेक्षा गरेका छौं।
अन्यमा, नर्सरी व्यवसायलाई विस्तार र प्रवर्धन गर्न के गर्न सकिन्छ ?
नेपाल नर्सरी व्यवसायको लागि उत्तम भूमि हो। नेपालमा पाइने हावापानी र भौगोलिक अवस्थाको कारण नर्सरी व्यवसायको लागि उपयुक्त क्षेत्रको रूपमा हेर्न सकिन्छ। नेपालीले नर्सरी व्यवसायीबाट राम्रो आमदानी समेत गर्न सक्ने अवस्था छ। स्वदेशमा मात्र होइन विदेशमा समेत नेपाली नर्सरीको बिरुवा निर्यात गर्न सक्ने अवस्था छ।

हामीले अब कुन ठाउँमा कुन फूल हुन्छ भन्ने कुराको पहिचान गरेर व्यावसायिक खेती गर्नुपर्छ। राजनीतिक अस्थिरताको कारण पुष्प व्यवसाय फस्टाउन सकिने छैन। स्थायी सरकार जबसम्म आउँदैन पुष्प व्यवसायको लागि नीतिगत समस्या आइरहने अवस्था छ। नेपालमा सधैं यो वा त्यो बहानामा अन्यौलता हुँदाखेरि नर्सरी व्यवसायीको मनोबल एकदम घटेको छ। किनभने उत्पादन गर्नलाई अलि ठूलो लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यसमा सरकारबाट केही सहयोग होस्, तर सरकारको अस्थिरताले उत्पादनमूखी नीति सुधार हुन सकेको छैन।

जग्गाको सेस्ता कायम गर्ने प्रक्रिया थप सरल

काठमाडौं/मस- सरकारले गत भदौ २३ र २४ गतेको 'जेनजी' प्रदर्शनका क्रममा क्षति भएका जग्गाको सेस्ता कायम गर्ने प्रक्रियालाई सरलीकृत गरेको छ। यसअघि देशका विभिन्न मालपोत कार्यालयले जारी गरेको सूचनाका कारण आम नागरिकमा त्रास फैलिएपछि सरकारले थप सरलीकृत गरेको हो। आन्दोलनका क्रममा आगलागीका कारण क्षति भएका मालपोत कार्यालयलाई पत्राचार गर्दै लालपुर्जा र नागरिकतागायत जग्गाधनीसँग रहेका कागजातका आधारमा सहज रूपमा सेस्ता कायम गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका उपसचिव जीवनराज सेढाईका अनुसार, जग्गाधनीसँग भएको सक्कल जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा र प्रणालीमा भएको अभिलेख भिडमा प्रणालीबाट त्यस्तो जग्गाको सेस्ता प्रिन्ट गरी प्रमाणित गरी नयाँ सेस्ता कायम गरिनेछ। यदि अभिलेख फरक पर्न गएको खण्डमा डकुमेन्ट म्यानेजमेन्ट सिस्टम (डिएएमएस)मा भएको अभिलेखसँग भिडान गर्ने र अभिलेख भिडको अवस्थामा आवश्यक विवरण अद्यावधिक गरी त्यस्तो जग्गाको सेस्ता प्रिन्ट गरी प्रमाणित गरी नयाँ सेस्ता कायम हुने भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागले जनाएको छ। नापी कार्यालयमा रहेको फिन्डबुक तथा प्लटर/जिस्टर नक्सा, स्थानीय तहमा रहेको मालपोत लगत र मालपोत वा सम्पत्ति कर बुझाएको रसिदलाई आधार मानी प्रणालीमा विवरण अद्यावधिक गरी

त्यस्तो जग्गाको सेस्ता प्रिन्ट गरी प्रमाणित गर्न सकिनेछ। सो व्यवस्था बमोजिम अभिलेख नभिडको हकमा जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपी वा पारित लिखतको सक्कलप्रति पेश हुन आएमा वा बैंक तथा वित्तीय संस्था, अड्डा अदालत वा अन्य निकायमा पेश गरेको कागजात सम्बन्धित निकायबाट प्रमाणित प्रतिलिपी पेश भएमा स्थानीय तहबाट हक भोगको सिफारिश लिइ सोको आधारमा प्रणालीमा विवरण अद्यावधिक गरी नयाँ सेस्ता कायम गर्ने विभागको पछिल्लो निर्देशमा उल्लेख छ। सार्वजनिक सूचना हकभोगसम्बन्धी स्थलगत सर्जिमिन र जानी जानी फुटा विवरण पेश गर्ने व्यक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही सहुला बुझाउँला भनी सम्बन्धित जग्गाधनीको कबुलियतनामा कागज गराई सोको आधारमा प्रणालीमा विवरण अद्यावधिक गरी त्यस्तो जग्गाको सेस्ता प्रिन्ट गरी प्रमाणित गर्न सकिने विभागले जनाएको छ। जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा पेश नभएमा वा पेश भएको प्रमाणबाट एकिन

हुन नसकिएमा आवश्यकताअनुसार हकभोगसम्बन्धी स्थानीय तहको सिफारिस, स्थलगत सर्जिमिन र सार्वजनिक सूचना गर्न सकिने विभागले उल्लेख गरेको छ। नष्ट भएका जग्गाधनी सेस्ता कायम गर्दा नापी कार्यालयको फिन्डबुक, प्लट रजिष्टर नक्सा, मालपोत कार्यालयको तामेली अभिलेख, व्यक्तिगत भएको सक्कल पारित लिखत र प्रणालीको रेकर्डबाट सरकारी सार्वजनिक तथा दर्ता बाँकी जग्गा हो होइन एकिन गर्न सकिनेछ। नष्ट भएको रोक्का लगतका सम्बन्धमा प्रणालीमा भएको रोक्का रेकर्डलाई साविक गाविसअनुसार प्रिन्ट गरी रोक्का किताब तयार पार्नुपर्नेछ। रोक्का राक्ने संवैधानिक निकाय, बैंक तथा वित्तीय संस्था, प्रशासनिक निकाय तथा न्यायिक निकायलाई रोक्का साविकको अचल सम्पत्तिको विवरण उपलब्ध गराई दिन पत्राचार गर्ने र प्राप्त विवरणलाई भिडाइए अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। कार्यालयको कुनै पनि अभिलेखबाट रोक्का रहेको विवरण खुल्न आएमा सोलाई समेत आधार लिई अभिलेख अद्यावधिक

गर्नुपर्ने। नष्ट भएको सेस्ता अद्यावधिक भएपछि उक्त सेस्ताबाट कारोबार गर्दा ऋणीलाई सो व्यहोराको जानकारी दिई लिखत पारित गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने प्रबन्ध गरिएको छ। विभागले मालपोत कार्यालय दाङ (तुलसीपुर), कास्की, चितव (भरतपुर), खैरहनी, काठमाडौं (कलंकी) र रुपन्देही (बुटवल), कैलाली (धनगढी), बाँके (नेपालगञ्ज), दाङ (घोराही) र मोरङ (विराटनगर)लाई एकै सात परिपत्र गर्दै जग्गाधनीलाई सरल र सहज रुपमा सेवा प्रदान गर्न निर्देशन दिएको छ। मालपोत ऐन, २०३४ र मालपोत नियमावली, २०३६ तथा भूमि प्रशासन निर्देशिका, २०८१ मा भएका व्यवस्थाका अतिरिक्त अन्य विभिन्न पाँचवटा मुख्य बुँदालाई आधार बनाउन विभागले निर्देशन गरेको छ। आन्दोलनका क्रममा जलेर नष्ट भएको जग्गाधनी दर्ता सेस्ता, रोक्का अभिलेख तथा गर्न गराउने सम्बन्धमा यही असोज २३ को मन्त्रिस्तरीय निर्णयअनुसार आवश्यक निर्देशन दिइएको विभागले जनाएको छ। आन्दोलनका क्रममा देशभरका विभिन्न ६ वटा मालपोत कार्यालय पूर्ण रूपमा क्षति भएका थिए भने १४ वटा मालपोत कार्यालय आंशिक रूपमा क्षति तथा तोडफोड भएका थिए। आन्दोलनका क्रममा फण्डे १० लाख लालपुर्जाको ढड्डा जलेको अनुमान गरिएको छ। तोडफोड र आगलागीका कारण क्षतिग्रस्त भएका विभिन्न मालपोत कार्यालयले आंशिक रूपमा सेवा प्रवाह सुरु गरेका छन्।

जनकपुर/मस-

जेनजीको प्रदर्शनका क्रममा जनकपुरधामस्थित आन्तरिक राजस्व कार्यालयका भौतिक संरचनामा क्षति भएपछि सेवा बन्द भएकामा शनिवारदेखि राजस्व संकलन तथा सेवा प्रवाह सुरु गरिएको छ। भौतिक सामग्रीको खरिद, मर्मतसम्भार, सरसफाइ तथा रङगरोगन गरी कार्यालय नियमित रूपमा सञ्चालन गरिएको सो कार्यालयले जनाएको छ। गत भदौ २३ तथा २४ गतेको जेनजीको प्रदर्शनका क्रममा जनकपुरधामस्थित विभिन्न कार्यालयमा तोडफोड तथा आगजनीको भएको थियो। भदौ २४ गतेको आगजनी तथा तोडफोडका कारण करिब दुई करोड ५० लाख बराबरको भौतिक सम्पति जलेर नष्ट भएका कार्यालय प्रमुख आनन्दप्रसाद गुप्ताले जानकारी दिए। उनका अनुसार उक्त प्रदर्शनका क्रममा कार्यालय हाताभित्र रहेका चारपाग्रे दुई वटा सवारी तथा पाँच वटा मोटरसाइकल, फर्निचर, गरेका छन्।

कम्प्युटर, ल्यापटप तथा कागजपत्र, राजस्व स्टिकर, पाले घरलगायत कार्यालयका कोठा जलेर नष्ट भएका छन्। क्षतिग्रस्त कार्यालय मर्मतसम्भार गरिएपछि विस्तारै सेवा सुरु गरिएको कार्यालय प्रमुख गुप्ताले बताए। उनका अनुसार सेवाग्राही पनि राजस्व बुझाउन आउन थालेका छन्। यसैबीच सात वर्षपछि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा लक्ष्यभन्दा बढी राजस्व संकलन भएको आन्तरिक राजस्व कार्यालयले जनाएको छ। कार्यालय प्रमुख गुप्ताका

अनुसार आव २०८१/८२ मा वार्षिक लक्ष्य चार अर्ब ८८ करोड ६८ लाख राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा चार अर्ब ९० करोड ४३ लाख संकलन भएको हो। लामो समयदेखि राजस्व नतिर्ने एक सय २५ व्यावसायिक फार्मलाई कारवाही प्रक्रिया अघि बढाइएको उनले जानकारी दिए। उनका अनुसार हालसम्म कारवाहीमा परेकामध्ये १० वटा व्यावसायिक फार्मबाट चार करोड ३० लाख राजस्व संकलन भएको हो।

लोकदर्शन सहकारीको १६औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न

काठमाडौं/मस- वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूद्वारा प्रवर्धित लोकदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको १६औं साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। शनिवार राजधानीको धुम्बाराहीमा सम्पन्न साधारण सभाले अध्यक्ष प्रेमबहादुर कटुवालले पेश गरेको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सचिव देवराज कटुवालले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रम तथा कोषाध्यक्ष रामप्रसाद भन्तनाद्वारा प्रस्तुत आर्थिक प्रतिवेदनहरूमा छलफल गरी पारित गरेको छ। साधारण सभामा अध्यक्ष कटुवालले देशको अर्थतन्त्रमा देखापरेका राजनैतिक र विविध किसिमका असरले सबै उद्योग र पेशा व्यवसाय प्रभावित भएजस्तै संस्थामा समेत त्यसको असरले गर्दा आर्थिक सूचांकहरूमा केही वर्षदेखि निरन्तर कमी आए पनि संस्थाको आर्थिक सूचांक सकारात्मक नै रहेको बताए। उनले गत वर्ष सहकारी क्षेत्रमा भएका घटनाक्रमले अवस्था भन्नु विधोलिएकोमा संस्थाले आफ्नो उद्देश्य परिपुर्ति गर्न र सेयर सदस्यहरूलाई थप सेवा, सुविधा प्रदान गर्न दत्तचित्त रहेको र

वित्तीय अवस्थालाई नकारात्मक रूपमा जानबाट रोक्न सफल भएको बताए। सचिव कटुवालले गत आर्थिक वर्षको समीक्षा र चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै वैदेशिक रोजगारको क्षेत्रमा विगतका वर्षहरूदेखि भएको विविध किसिमका संकुचनले समय कारोबारमा सोचेअनुरूप कार्य सम्पन्न हुन नसकेको बताए। यद्यपि सबैको प्रयासले संस्थालाई सबल बनाउने भन्दै सचिव कटुवालले

सरकारले सहकारी क्षेत्रलाई थप कानुनी दायरामा ल्याउन सहकारीसम्बन्धी नयाँ कानून तथा नीति निर्देशन जारी गरेकोले चुनौती र अवसर थपिएको हुँदा जागरुक र सचेत हुन जरुरी रहेको उल्लेख गरे। कोषाध्यक्ष भान्तनाले विश्वव्यापी धुवीकरण र त्यसले नेपालमा पार्ने प्रभावबाट आर्थिक क्षेत्र थप जटिल हुने सम्भावना बढदै गएकोले आगामी वर्ष पनि सहकारी क्षेत्रमा चुनौती थपिँदै जाने आँकलन गरे। उनले विनाधितो कर्जालाई न्यून गर्दै लैजाने,

भाखा नाधेका कर्जालाई घटाइ कम प्रतिशतमा राख्ने, नयाँ कर्जा भाखा नाघ्न नदिने, जोखिम देखिन सक्ने कर्जालाई सामूहिक रूपमा असुली गर्ने नीतिलाई प्राथमिकता दिने बताए। कार्यक्रममा संस्थाका सेयरधनी तथा मध्यान्ह राष्ट्रिय दैनिकका प्रधान सम्पादक मदनकुमार श्रेष्ठले शुभकामना मन्तव्य राख्दै साधारण सभाको सफलताका साथै संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गरे। त्यस्तै, सभामा कर्जा लगानी समितिका संयोजक मदनकुमार महत, लेखा सुपरीवेक्षण समितिका संयोजक शालिकराम गौतम र रजिष्टर्ड लेखापरीक्षक रणबहादुर विष्टले पनि सहकारीबारे आ-आफ्ना धारणा राखेका थिए। संस्थाले आफ्नो उद्देश्य र लक्ष्य प्राप्त गर्दै सकेसम्म सेयर सदस्यलाई सर्वसुलभ सेवा दिन, संस्थाको वार्षिक साधारण सभाले दिएको निर्देशन तथा संस्थाको विनियम, सहकारी ऐन, कानून र मापदण्डको परिधिमा रही आवश्यकता अनुरूप सञ्चालक समितिको बैठक गरी संस्थागत विकास र सुदृढीकरणका लागि हामी प्रतिबद्ध रहेको जनाएको छ।

प्रकोप जोखिम न्यूनीकरणको पूर्वतयारी गरौं ।

- सभामावित जोखिमको मूल्याङ्कन गरौं,
- भूकम्प, बाढी, आगला/गिजस्ता सभामावित प्रकोपको बारेमा सचेत बनौं,
- सभामावित जोखिमबाट बच्न आपतकालीन पूर्वयोजना बनाऔं,
- घर परिवार र छिमेकीहरूसँग मिलेर सुरक्षित स्थानको पहिचान गरौं,
- सभपर्व बिन्दुहरु तय गरौं, सूचना प्रणालीमा आवद्ध होऔं,
- साधान, पानी, प्राथमिक उपचार सामग्री, टर्चलाइट र आवश्यक औषधि आदि तयारी अवस्थामा राखौं,
- प्रकोप व्यवस्थापन तालिम तथा अभ्यासमा सहभागी बनौं,
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको सुरक्षामा ध्यान दिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड